THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, GRUODIS – DECEMI

Amnestija kariavusiems Afganistane

Maskva. – Sovietų Sąjungos Aukščiausioji taryba šią savaitę suteikė besąlyginę amnestiją visam buvusiam kariniam personalui Afganistane, kurie ten būdami padarė nusikaltimus, įskaitant daugiau kaip 2,000 kalinių, kurie atlieka bausmes už mažas vagystes ir už apgalvotus nužudymus.

Už šio klausimo teigiamą sprendimą labai stipriai pasisakė žmogaus teisių gynėjas akademikas Andrėjus Sacharovas ir maršalas Sergėjus Achromejevas, Generalinio štabo viršininkas to karo metu. Amnestija įsigalioja gruodžio 15 d. Ji taip pat galioja ir tiems kareiviams, kurie pabėgo iš kariuomenės ir kurie dar bijo sugrįžti į namus. Maršalas Achromejevas kalbėjo, jog šis klausimas yra labai sunkiai sprendžiamas dėl to, kad yra konfliktas tarp pareigos tėvynei ir pasigailėjimo, nes tai gali sudaryti dabar jauniems vyrams neigiamą įspūdį, kurie šiuo metu tarnauja kariuomenėje. Bet jis sakė jog „tokiai dabartinei situacijai esant krašte, kai mes patys save kaltiname už Afganistano invaziją, aš balsuoju už pasigailėjimą", taigi, už amnestiją visiems tarnavusiems Afganistano kare.

Dr. Sacharovas, kuris pats buvo ištremtas beveik 7 metus Grokio mieste, nuolatos kritikavo Afganistano karą. Jis sako, jog amnestija yra būtina visiems Afganistano karo belaisviams. Prieš tai tie belaisviai buvo laikomi dezertyrais.

‚Humanizmo principai'

Sovietai oficialiai skelbia, jog Afganistano karo metu dingo 330 kareivių, įskaitant ir nežinomą skaičių dezertyrų ir maždaug nuo 75 iki 100 belaisvių esančių Pakistane. Dekretas sako: „Vadovaudamasi humanizmo principais, Sovietų Sąjungos Aukščiausioji taryba atpalaiduoja nuo karinių nusikaltimų visus tuos, kurie buvo apkaltinti karinės tarnybos metu Afganistane tarp 1979 m. gruodžio ir 1989 m. vasario mėnesių".

Didžiausi debatai buvo, ar suteikti tiems amnestiją, kurie „iš anksto apgalvoję žudė sunkiose sąlygose". Bet kareiviams net buvo tada įsakyta šaudyti ir į savuosius kareivius, kai jie nenorėjo kariauti privestiniame kare ir norėjo pabėgti pas afganų laisvės kovotojus. Viceprezidentas Anatolijus Lukianovas paminėjo, kad tokių galėję būti 200, kurie iš anksto apgalovję žudė.

Sąrašas nepilnas

Lietuvos Komjaunimo organizacija savo suvažiavime vienbalsiai kreipėsi į vyriausybę, kad būtų išgautas žuvusiųjų Afganistane sąrašas, tačiau karinis komisariatas Lietuvoje atsisakė tai padaryti. Yra susiorganizavusi Afganistano karo dalyvių sajunga, nes daugiau kaip 3,000 vyrų iš Lietuvos buvo pasiųsti kariauti į Afganistaną.

Štai čia 87 pavardės lietuvių ir ne lietuvių, bet gyvenusių Lietuvoje, kurie negrįžo iš Afganistano:

Stasys Adomavičius, Arvydas Amankevičius, Almas Arminas, Nikolajus Averjanovas, Vidas Baltrukonis, Virgilijus Baranauskas, Antanas Bazilius, Anatolius Beinoris, Edmundas Bertulis, Igoris Bondarevas, Jurijus Bondarenka, Vytautas Bulevičius, Anatolijus Charitonovas, Valdas Česaitis, Michailas Čiurila, Valdas Damidavičius, Aleksas Dirmeikis, Vidmantas Dirmeitis, Kęstutis Domskis, Andrejus Dorochinas, Dangirutis Dubauskas, Ivanas Fominas, Kęstutis Galinauskas, Vaidotas Gelažis, Žilvinas Gilys, Ivanas Gladyšas, Andrejus Gogolevas, Aleksandras Golomidovas, Vitalijus Golovčinas, Aleksandras Gurulevas, Arūnas Gužas, Vladimiras Ivlevas, Kęstutis Jacis, Jurijus Jalisejevas, Rimantas Jankauskas, Vitas Jankauskas, Vladimiras Jevsejevas, Laimonas Juodka, Jonas Juchnevičius, Sergejus Kaikovas, Rimantas Kalvaitis, Andrius Kasevičius, Romantas Kinčinas, Valentinas Kolojanskas, Virgilijus Kučinskas, Edmundas Kunickis, Alvydas Laurinavičius, Vadimas Lemešas, Remigijus Lincevičius, Aleksandras Lyvinas, Ivanas Lopouchovas, Viačeslavas Lukjanovas Romualdas Martinkėnas, Algirdas Masiliūnas, Vitas Medeckas, Alvydas Meldažis, Alfonsas Meškys, Antanas Mikėnas, Aleksandras Narkūnas, Vladimiras Nečajevas, Igoris Pečiulis, Aleksandras Plečko, Igoris Romanovas, Vilhelmas Ružinskas, Vitas Sabaitis, Robertinas Sedleckas, Jurijus Seliukas, Edmundas Šakinis, Valerijus Talajevas, Stanislovas Taujanis, Anatolijus Trifonovas, Aleksandras Turbinas, Saulius Urbelis, Paulius Ulozas, Anatolijus Vakulenka, Jonas Valenta, Juozas Vizmantas, Nikalojus Vorona, Vladimiras Zadorožnas, Arūnas Zakaras Vidas Zalatorius, Eugenijus Zaleckas, Petras Zavedckas, Algirdas Zavistanavičius, Aleksandras Ziuba, Anatolijus Zolotcevas, Algis Žukauskas.

Sovietų Sąjungos prez. **Michailas Gorbačiovas**, dešinėje, lydimas Italijos prezidento **Francesco Cossigos** praeina pro garbės sargybą Quirinalo rūmų aiškteje, kur sutinkamos valstybių galvos.

Sovietai neįsileidžia darbininkų

Washingtonas. – Sovietų vyriausybė nedavė įvažiavimo vizų pirmai AFL-CIO unijų delegacijai, kuri būtų padariusi istorinį apsilankymą Sovietų Sąjungoje ir susitikusi su streikuojančiais angliakasiais.

Lane Kirkland, unijų prezidentas, pasakė, jog nežiūrint, kad anksčiau buvo lyg pažadėtas leidimas, bet vėliau buvo pranešta, kad amerikiečių darbininkų delegacijai nebus išduodamos vizos. Unijų vadovybė norėjo, kad ta delegacija susitiktų su Sibiro angliakasiais ir iš jų patirtų, kodėl jie streikuoja. Vorkutos angliakasiai pradėjo streiką praėjusį mėnesį, reikalaudami pagerinti darbo sąlygas ir kad gautų pakankamai maisto ir kasdieninių prekių.

Lietuvos Darbininkų Sąjungos pirmininkas Kazimieras Uoka, amerikiečių darbininkų vadinamas „broliu Uoka", kalbėdamas AFL-CIO konvencijoje praėjusią savaitę, pakvietė amerikiečių darbininkus atvykti į Sovietų Sąjungą ir aplankyti Sibiro ir galbūt kitų vietovių streikuojančius angliakasius.

Armėnų deputatai išėjo iš sesijos

Maskva. Sovietų parlamentas patvirtino, kad Nagorno-Karabacho teritorija priklauso Azerbaidžano kontrolei. Sprendimas sesijoje buvo padarytas didele balsų dauguma. Prieš tai buvo įsakyta visiems reporteriams ir televizijos žmonėms išeiti iš sesijos salės. Prieš balsavimą armėnų deputatai išėjo iš salės, reikšdami protestą. Nuo sausio mėnesio Nagorno-Karabacho sritis buvo valdoma specialios komisijos iš paties Kremliaus. Ten gyvenantys armėnai reikalavo, kad ta sritis būtų prijungta prie Armėnijos. Toje srityje žuvo 123 žmonės per dvejus metus, kai prasidėjo kova už prisijungimą prie Armėnijos.

„Mes nesutinkame su šiuo sprendimu ramiai ir Nagorno-Karabacho žmonės nesutiks su tuo ramiai", pasakė Sergėjus Ambartsumian, Jerevano universiteto rektorius Armėnijos sostinėje.

Zuri Balaian, armėnas deputatas, išėjęs iš sesijos, pranešė spaudai, kad už tą įstatymą balsavo 350 deputatų, 4 prieš, o 20 susilaikė. Prez. Gorbačiovas nedalyvavo sesijoje. Aukščiausioji taryba pažadėjo išleisti naują įstatymą tam regionui, suteikiant daugiau ekonominių ir politinių teisių ir leisti laisvai turėti ekonominius ir kultūrinius ryšius su Armėnija. Tame regione krikščionys armėnai viršija musulmonus azerbaidžanus santykiu 4-1.

Vėl žūsta žmonės

Maskva. – Reuterio pranešimu, mažiausiai du žmonės buvo užmušti, kai prasidėjo riaušės tuoj po to, kai Sovietų Aukščiausioji taryba nutarė Nagorno-Karabacho sritį pavesti Azerbaidžano kontrolei. Pranešimai iš Armėnijos ir Azerbaidžano sako, kad abi respublikos yra nepatenkintos šiuo nutarimu ir ten prasidėjo streikai ir protesto demonstracijos, smerkiančios Sovietų nutarimą. Nepatikrintomis žiniomis, esama žuvusių jau ir daugiau. Abiejų respublikų spauda kaltina už tai vieni kitus. Demonstracijos vyksta ne tik tų respublikų sostinėse, bet ir kituose miestuose, kuriuose dalyvauja tūkstančiai žmonių. Kalbėtojai kaltina Kremlių ir pradėjo reikalauti nepriklausomos Armėnijos valstybės, į kurią įeitų ir Nagorno-Karabacho sritis.

Naujas NATO pobūdis

Briusselis. – Ryšium su vykstančiais pasikeitimais Europoje, NATO organizacija nebebus tik karinė sąjunga, bet ir politinė jėga, kuri galės turėti įtakos Vakarų istoriniams įvykiams, pareiškė NATO generalinis sekretorius Manfred Woerner. Politinė NATO paskirtis vis labiau iškyla į paviršių, sako Woerner, buvęs Vak. Vokietijos Gynybos ministeris. Varšuvos pakte vykstantys persitvarkymai turi įtakos ir NATO karinei sąjungai. Vokietijų sujungimas galįs būti tik kaip dalis visos Europos išsilaisvinimo proceso. Vokietija nebūsianti „ketvirtuoju Reichu". Ji būsianti tik bendroje sujungtoje Europoje, todėl neturėtų būti baimės, jei vieną dieną būtų tik viena Vokietija, sakė generolas Woerner.

— **Chicago** Sun-Times leidėjai pakvietė Dennis Britton būti šio dienraščio vyriausiu redaktoriumi. Jis iki šiol buvo Los Angeles Times vyriausio redaktoriaus asistentu. Sun-Times skaitytojų skaičius sumažėjo; gal naujas redaktorius padės vėl turėti daugiau skaitytojų. Nuo 1984 metų jis bus jau septintas redaktorius.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO. ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

BER 1, 1989 Nr. 234

TRUMPAI IŠ VISUR

— **JAV prezidentas George Bushas** vakar išvyko į susitikimą su Sovietų Sąjungos prezidentu Michailu Gorbačiovu Maltos salos pakraščiuose Vidurželio jūroje.

— **„New York Times"** kolumnistas William Safire rašo, jog, besikeičiant situacijai Čekoslovakijoje, Rytų Vokietijoje ir net Bulgarijoje, tik griežtas prezidento Busho spaudimas tegalės sulaikyti galimas represijas Baltijos respublikose ir baigti Sovietų paramą ginklais Lotynų Amerikai.

— **Sovietų Sąjungos** Užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas Gennady Gerasimovas aiškino spaudos atstovams, kad nė vienas kraštas Europoje nenori Vokietijų susijungimo.

— **Italijos** spauda rašo, jog Komunistų partijos vadas, kuris buvo pakrikštytas savo vaikystėje, ir popiežius, kuris gerai yra išstudijavęs marksizmą savo jaunystėje, abu susitinka istoriniam pokalbiui Vatikane. Popiežiaus Jono Pauliaus II ir Michailo Gorbačiovo susitikimas būsianti „šio amžiaus viršūnių konferencija".

— **Lenkijos** policija panaudojo ašarines dujas ir vandens švirkštus, kad išvaikytų lenkų jaunimą, kuris Nowa Huta mieste susirinko nuversti Lenino paminklą. Demonstrantai nešėsi metalinius įrankius, vėzdus ir geležinius vamzdžius ir norėjo pradėti griauti Lenino statulą šiame darbininkų mieste. Demonstrantai taip pat reikalavo, kad pasitrauktų Sovietų kariuomenė iš Lenkijos.

— **Čekoslovakijos** dabartinė vyriausybė prašo, kad Sovietų Sąjunga išvestų savo kariuomenę iš krašto.

— **Salvadore** esantys amerikiečiai raginami persikelti į Amerikos ambasadą arba išvykti iš krašto, nes sostinėje padidėjo sukilėlių puolimai ir pasidarė nebesaugu pasirodyti gatvėse.

— **Briusselyje** baigėsi NATO kraštų gynybos ministerių pasitarimai. Buvo nutarta nemažinti konvencionalinių pajėgų Europoje.

— **Valstybės departamento** sekretorius James Baker III, atvykęs į Baltuosius rūmus painformuoti spaudą, pasakė, kad prezidentas vežasi į Maltą penkių punktų programą, nežiūrint, kad anksčiau buvo skelbiama, kad nebus jokios darbotvarkės.

— **„Chicago Tribune"** savo editoriale „Perestroikos išbandymas Baltijoje" plačiai rašo šią savaitę priimto įstatymo Aukščiausioje taryboje ekonominės autonomijos klausimu. Taip pat pažymi, jog Kremliaus Politbiuras vėl įteikė raštu įspėjimą Lietuvos Komunistų partijos vadovybei, kad nebūtų atsiskirta nuo Sovietų Sąjungos partijos. Bet dienraštis klausia, ar galima ekonominė laisvė be politinės laisvės?

— **Irano** prezidentas Hashemi Rafsanjani pasakė užsienio žinių agentūroms, kad jis nesiskubins pagerinti ryšių su JAV, nes ir Busho vyriausybė neatiduoda sulaikytų Irano turtų. Jis taip pat pasakė neturįs jokių interesų daryti įtakos, kad būtų paleisti pagrobtieji amerikiečiai.

Kanclerio planas Vokietijų konfederacijai

Bijoma vienos stiprios Vokietijos

Bona. — Kancleris Helmut Kohl įteikė Vakarų Vokietijos parlamentui dešimties punktų planą, kad būtų sudaryta Vokietijos federacija, kuri vestų į Vokietijų susijungimą.

„Kokia bus sujungta Vokietija, niekas šiandien nežino", kalbėjo Kohl. „Šis susijungimas įvyks, jei to Vokietijos žmonės norės, ir tuo aš neabejoju", cituoja kanclerio žodžius Deutsche Presse agentūra. Minėtame plane bus atstatoma Rytų Vokietija ir pažadama, jog viena Vokietija niekam nesudarys pavojaus, bet padės sujungti visą Europą. Kancleris išdėstė tuos punktus, kurie apima ekonominę pagalbą iki pat dviejų valstybių konfederacijos ir pagaliau iki vienos tautinės valstybės, kurios tikslas ir konstatuojamas Vakarų Vokietijos Konstitucijoje. „Šiandien mes stovime, kaip kiekvienas žino, naujoje Europos ir Vokietijos istorijos angoje", kalbėjo parlamente kancleris.

Pritarė ir opozicija

Kanclerio planą ir kalbą dažnai pertraukė plojimais ir opozicijos nariai. Vienos Vokietijos klausimas sujungė visus vokiečius. Dešimties punktų programoje Bona siūlo Rytų Vokietijai paramą tose srityse, kur liko spragos po didžiojo vokiečių egzodo į Vakarus, o šalia egzistuojančių ekonominių, mokslinių bei kultūrinių susitarimų, Bona pažada sumoderninti telefonų sistemą ir pravesti modernų susisiekimą traukiniais. Bet Vak. Vokietija reikalauja ten pravesti laisvus rinkimus, išleisti politinius kalinius, leisti laisvą ekonomiją ir Komunistų partijai atsisakyti vadovaujančios rolės krašte, kad būtų įteisinta visų partijų lygybė.

Komitetų sudarymas

Bona taip pat sutiko su Rytų Vokietijos ministerio pirmininko Hanso Modrowo pasiūlymu sudaryti kelias bendras komisijas „partnerystės" tolimesnei eigai plėtoti. Po rinkimų Rytų Vokietijoje turėtų būti sudarytas vienas bendras vyriausybinis komitetas nustatyti politiniams ėjimams ir bendro parlamento išrinkimui. Po to būtų steigiamos bendros vokiečių institucijos. Europos Bendruomenė turėtų reformas pravedusius kraštus priimti į tą organizaciją. Rytų Vokietija turėtų būti įjungta ir į bendrą laisvos Europos rinkos sistemą, jei dar iki 1993 metų abi Vokietijos nebūtų susijungusios.

Rytų Vokietijos Komunistų partijos vadas Egon Krenzas pasakė, jog šiuo metu susijungimo klausimas nėra dienotvarkėje, tačiau jis esąs pasiruošęs diskutuoti artimesnio bendradarbiavimo planus su Vak. Vokietija. Jei konfederacijos klausimas būsiąs pagristas dviejų suverenių valstybių pagrindu, tai galima pasikalbėjimus pradėti. Bet Rytų Vokietijos komunistinės vyriausybės spaudos direktorius Wolfgang Meyer pareiškė, jog „daugelis vokiečių nori nepriklausomos ir socialistinės valstybės".

Pranešta, kad Gorbačiovas yra prieš Vokietijų susijungimą.

Vakarų Vokietijos kancleris **Helmut Kohl** pristato parlamentui Vokietijų sujungimo planą.

— **Ukrainos** Aukščiausioji taryba priėmė įstatymą, kad ukrainiečių kalba nuo sausio 1 d. yra oficiali Ukrainos kalba.

— **Baltieji rūmai** gavo Palestinos Išlaisvinimo organizacijos vado Arafato laišką Vidurio Rytų taikos reikalu, kuris yra privatus laiškas prezidentui Bushui. Atsisakoma pasakyti apie turinį.

— **Sovietų Sąjungos** Komunistų partija telegrama paragino Rumunijos partiją daryti greičiau reformas, kaip ir visur kitur Rytų Europoje.

— **Anglijos** karalienė pasakė valstybinę kalbą parlamente, kuris pradėjo naują sesiją.

Amerika ir Sovietai ieško nacių

Philadelphia. — Čia kalbėdamas žydų organizacijos Anti-Defamation lygos suvažiavime, vyriausias Amerikos prokuroras Dick Thornburgh pranešė, jog paskutiniu metu padarytas formalus susitarimas su Sovietų sąjunga bendradarbiauti ieškant nusikaltėlių nacių karo metuose. Susitarimas jau pasirašytas. „JAV vyriausybė bendradarbiavo su Sovietais neformaliai beveik dešimt metų,investiguojant karo nusikaltėlius. Bet mes jaučiame, kad bus geriau turėti pasirašytą sutartį dėl bendradarbiavimo tuo klausimu su Sovietų Sąjunga". Thornburgh paaiškino, kad kontaktai buvo padaryti OSI įstaigos iš Teisingumo departamento su Generaliniu prokuroru Maskvoje. Tą susitarimą pasirašė pats vyriausias Amerikos prokuroras Thornburgh, kai jis lankėsi neseniai Maskvoje.

KALENDORIUS

Gruodžio 1 d.: Eligijus, Algmina, Natalija, Butigeidas, Giedrūnė.

Gruodžio 2 d.: Evazijus, Aurelija, Liucijus, Milmantė, Bibijana, Paulina, Svirgailas, Skirmantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:57, leidžiasi 4:21.

Temperatūra dieną 36 l., naktį 22 l.

SPORTO APŽVALGA

„VĖJAS" NENURIMO

„Vėjo" krepšinio komanda, faktiška Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė, grįžusi iš sėkmingos kelionės Lietuvoje, neišsiskirstė visam laikui. Jos žaidėjai treniruojasi, visada pasiruošę naujai išvykai, naujam žygiui. Jos vadovai dirba, planuoja, organizuoja. Jau užmegzti kontaktai ateinančiai vasaros kelionei į Portugaliją ir Ispaniją. Tačiau iki to laiko komandai reikia komandinio pasiruošimo, reikia rungtynių.

Ir, štai lapkričio antroje pusėje vadovo Rimo Miečiaus ir komandos trenerio Pat Torney pastangų dėka, „Vėjo" žaidėjai susirinko į New Yorką dvejoms rungtynėms. Kelių žaidėjų trūko, kaip A. Bario (kurs jau išėjo į pensiją), D. Siliūno, A. Rugienio. Jų vieton buvo pakviesti A. Racka ir M. Gražulis iš Detroito ir G. Kolonics iš New Yorko. Pirmos rungtynės, lapkričio 18 d., įvyko prieš Wagnerio kolegijos komandą New Yorke. Be J. Karpio, R. Šimkui esant negeriausioje formoje, „Vėjo" žaidimas po krepšiu nebuvo efektingas. Tuo tarpu Wagnerio komanda, jau geroje formoje, greitu žaidimu ir tiksliais metimais greit užsitikrino persvarą ir laimėjo didžiuliu skirtumu 101-73. Iš „Vėjo" žaidėjų M. Waitkus sužaidė be priekaištų, o visus nustebino jaunas Antanas Racka iš Detroito, savo tiksliomis pasuotėmis ir dar tiksliesniu mėtymu. Jis pataikė 6 metimus iš 9 ir net 4 tritaškius iš 6, surinkdamas 16 taškų.

Antros rungtynės, lapkričio 19 d., įvyko taip pat New Yorke prieš Fordhamo universiteto komandą. M. Gražulį, kuris dar nėra pilnoje formoje po kelio operacijos, ir G. Kolonics pakeitė J. Karpis ir A. Karnišovas, abu iš Vilniaus „Statybos", kaip tik tuo metu buvę New Yorke, pakeliui atgal į Vilnių. Kaip žinome, J. Karpis šiuos metus žais už Vilniaus „Statybą", o A. Karnišovas netrukus laikys įstojamuosius egzaminus į Seton Hall universitetą. Jei išlaikys, pasiliks ir žais už šį universitetą. O ateinančią vasarą jie jau bus „Vėjo" komandos nariai. Puikioje formoje Karpis, sodindamas 10 metimų iš 13 ir 9 baudas iš 9, surinko 29 taškus ir dar 9 kamuolius nuo lentų; jam gerai talkina Karnišovas, ir vėl taiklią ranką demonstravo A. Racka ir 15 taškų. O pridėjus gerą A. Šimkaus, M. Waitkaus ir G. Shimko žaidimą, „Vėjas" pasipuošia puikia pergale 97-84.

Su šiais pakeitimais, atrodo, kad „Vėjo" komanda ateinančią vasarą bus dar stipresnė negu kelionėje po Lietuvą.

V.G.

LAUKIA KVIETIMO

Vėliausiu laiku JAV lankėsi nemažai įvairiausių Lietuvos sporto komandų ir pavienių sportininkų. Jie visi, išskyrus buriuotojus, čia atvyko amerikiečių klubų ar federacijų kviesti. Daugiausiai jie lankėsi miestuose, kur maža lietuvių, tačiau, vienaip ar kitaip, daugeliui jų pasisekė pasimatyti ir pabendrauti su lietuviais New Yorke ir Chicagoje.

Visi čia buvo kviesti, nes jie yra tarptautinio lygio sportininkai, galį rungtyniauti visur pasaulyje, visur žinomi. Tokio lygio nėra Lietuvos lauko tenisininkai. Užtat jie ir negauna jokio kvietimo į bet kokį užsienio kraštą.

O atvykti norėtų. Daugkartinis Lietuvos čempionas Gracijus Remeikis neseniai lankėsi JAV ir išbandė jėgas su geriausiais mūsų tenisininkais. Jo nuomone, rungtynės tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių būtų lygios ir įdomios. Lietuvos žaidėjų tarpe būtų R. Mackevičiūtė iš Vilniaus, B. Adomavičienė iš Kauno, R. Muraška iš Klaipėdos, G. Remeikis ir S. Labanauskas iš Kauno, V. Mažeika iš Vilniaus ir vadovas P. Majauskas iš Kauno. Tai Lietuvos teniso elitas. Varžybos būtų vyrų , moterų ir senjorų klasėse. Geriausia data būtų ateinančių metų rugpjūčio mėn. Iškvietimą galėtų parūpinti ŠALFAS s-gos teniso vadovas arba Chicagos Lietuvių Teniso klubas.

V. G.

ŠALFAS S-GOS JUBILIENINĖS ŽAIDYNĖS

ŠALFAS s-gos 40 metų jubilieinės žaidynės vyks 1990 metų gegužės 25-27 dienomis (penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį) Bostone. Numatyta rungtyniauti šiose sporto šakose: krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, šachmatų, kėgliavimo, raketbolo, plaukimo ir stalo teniso. Yra galimybių, kad bus pravestos ir lauko teniso pirmenybės. Žaidynes vykdys Bostono sporto klubas „Grandis".. Daugiau informacijų žaidynių reikalu numatoma artimoje ateityje.

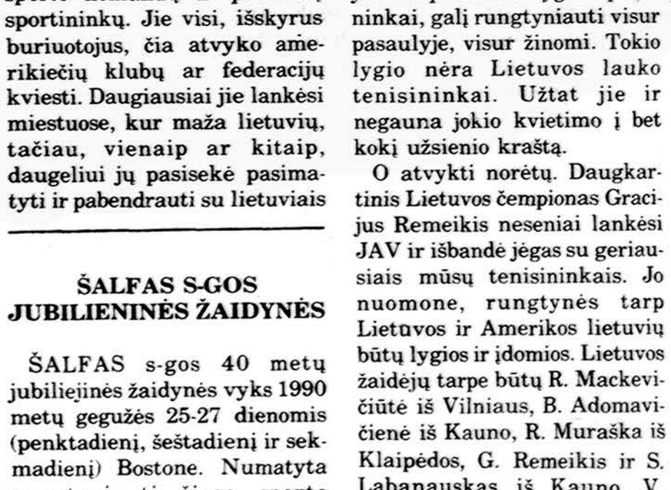

Zigmantas Motekaitis, Lietuvos valstybinio sporto komiteto pirmininkas, lankydamasis Chicagoje lapkričio 18 d. įteikia medalį už nuopelnus Lietuvos sportui Vytautui Bulotai, vienam iš pirmųjų sporto iniciatorių Lietuvoje ir Nepriklausomos Lietuvos sportininkų, 1928 m. dalyvavusių Amsterdame vykusioje Olimpiadoje, vadovui.

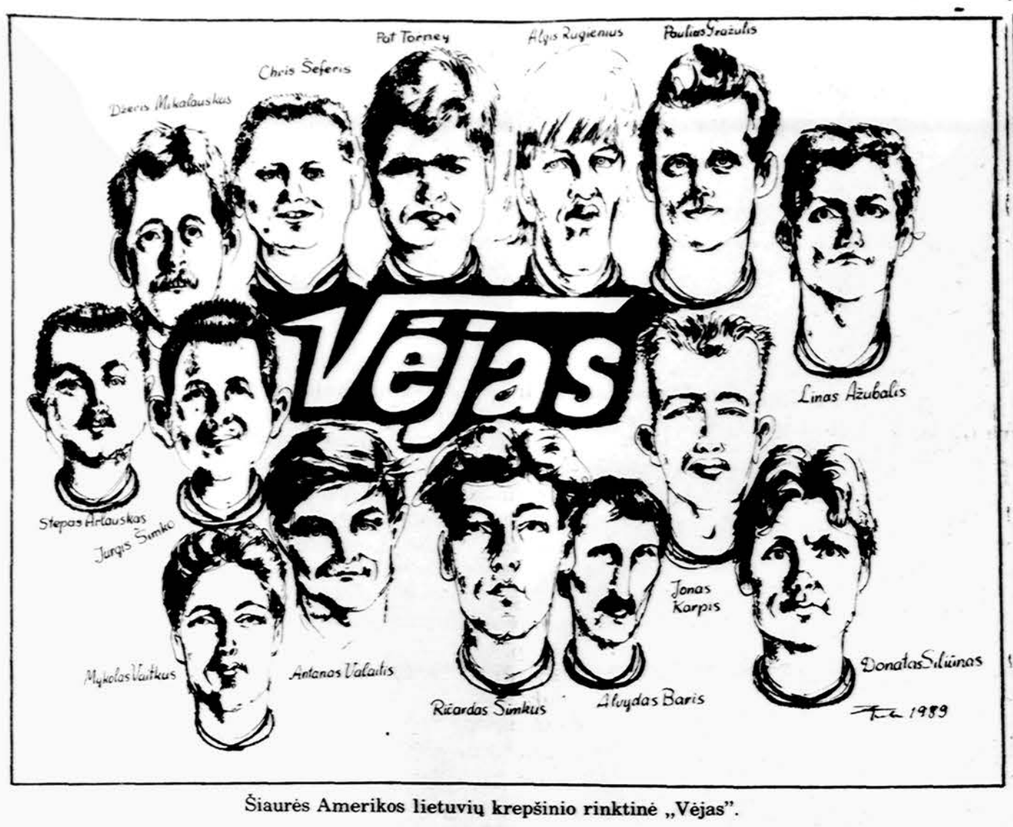

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė „Vėjas".

A. KARNIŠOVAS Į SETON HALL?

Kai ne per seniausiai Vilniaus „Statybos" krepšinio komanda lankėsi JAV ir žaidė eilę rungtynių, New Yorke buvo jos paskutinis sustojimas. Čia „Statyba" turėjo progą matyti „Vėjo" rungtynes prieš Fordham u-to komandą ir atsisveikinti su vienu savo žaidėju Artūru Karnišovu.

Artūras Karnišovas, gimęs Vilniuje, yra vienas iš iškilesnių Lietuvos krepšininkų, žaidžiąs „Statybos" pirmame penketuke, jau ne kartą žaidęs ir už Lietuvos rinktinę. Jo tėvas buvo taip pat ilgametis „Statybos" žaidėjas. Kai Artūras prieš kurį laiką su sovietų jaunių rinktine žaidė JAV, jam buvo pasiūlyta stipendija į Seton Hall universitetą. Žinoma, su sąlyga, jei išlaikys įstojamuosius egzminus. Ir, štai, tuos egzaminus iš anglų kalbos ir matematikos Artūras laikys gruodžio 5 d. Jei kartais nepavyktų, jis galės juos pakartoti dar sausio mėn. Tik, žinoma, iki to laiko negalės žaisti universiteto komandoje.

Jo studijos tęsis penketą metų, o po to jis tikisi patekti į kurią nors profesionalų komandą. Privalumų tam jam netrūksta: turi gerą ūgį, greitį, gerą metimą, reikia tik pasišventimo ir darbo.

AR „ŽALGIRIS" IR „STATYBA" ŽAIS WBL?

WBL — World Basketball League. Ji ne per seniausiai įsisteigė JAV. Jos žaidėjai yra atlikę nuo NBA lygos ir neaukštesni kaip 6'-4" ūgio. Lyga nėra populiari, nesutraukia daug žiūrovų ir neturi daug komandų. Jos pagrindinis tikslas yra išplėsti tą lygą su Europos komandomis.

Tuo tikslu Vilniuje lankėsi tos lygos prezidentas Steven Ehrhart iš Memphis miesto. Jį lydėjo advokatas Joel Bell. Pasitarime su jais dalyvavo „Žalgirio" sąjungos pirm. Vytas Nėnius, „Statybos" treneris ir R. Girskis, Maskvos krepšinio federacijos atstovas ir dar keletas sporto darbuotojų iš Vilniaus. Svečiai buvo numatę kviesti Maskvos, Kijevo ir po vieną komandą iš trijų Pabaltijo kraštų. Tačiau vilniečių pageidavimas buvo matyti šioje lygoje ir „Statybos" komandą. Šiuo klausimu galutinio sprendimo nebuvo padaryta. Pridėjus dar geresnes jugoslavų, italų, ispanų ir kitų komandas lyga pasidarytų didžiulė ir, tikriausiai, sukeltų susidomėjimą. Atvykusi iš Amerikos į Europą (ir atvirkščiai) komanda turėtų sužaisti mažiausiai bent penkerias rungtynes, kad apsimokėtų kelionė.

Šiuo metu „Žalgiris" Sovietų Sąjungos pirmenybėse stovi 7-je vietoje, o „Statyba" paskutinėje, Jos abi ne per seniausiai lankėsi JAV ir prieš antraeiles universitetų komandas nekaip pasirodė. Įdomu, ar jos rimtai planuoja į šią lygą įsijungti?

V. G.

Golfas

ŠALFASS GOLFO TURNYRO DUOMENYS

1989 m. ŠALFASS golfo turnyras vyko rugsėjo 2-3 dienomis The Oaks, St. Joseph, MI.

Komandų rezultatai

Vyrai:

I v. gross — Chicagos I komanda (965) — J. Astrauskas, A. Dagys, R. Kleiza, R. Panaras, M. Petrošius, L. Prochnow, P. Stukas, A. Urba, ir T. Vaitkus.

II v. gross — Torontas (982) — A. Stauskas, R. Lange, A. Dalidonis, A. Eimantas, K. Eimantas, A. Mikelėnas, R. Šimkus, S. Podsadecki, ir M. Podsadecki.

III v. gross — Clevelandas (1042) — R. Skirpstas, M. Salem, A. Nagevičius, E. Blumenthalis, A. Bankaitis, D. Steponavičius, J. Vasys, ir H. Bankaitis.

I v. net — Chicagos II komanda (904) — A. Žvinakis, J. Ringus, S. Balta, M. Karalius, J. Baranauskas, J. Statkus, J. Zabukas, A. Rukšėnas, ir dr. J. Valaitis.

Individualiniai

Meisterių klasė

I v. gross — R. Lange (TOR) — 147; II v. — A. Dalidonis (TOR) — 154; III v. — M. Petrošius (ČLGK) — 157.

I v. net — P. Stukas (ČLGK) — 148.

A. klasė

I. v. gross — A. Eimantas (TOR) — 167; II v. — A. Mikelėnas (TOR) — 169; III v. — M. Salem (CLEV) — 170.

I v. net — A. Nagevičius (CLEV) — 150.

B klasė

I v. gross — J. Ringus (ČLGK) — 176; II v. — A. Žvinakis (ČLGK) — 176; III v. — V. Vaitkus (ČLGK) — 183.

I v. net — I. Janušia (DET) — 141).

Chicagos Lietuvių Golfo klubo 1988-89 metų valdyba. Iš k.: **Medardas** Karalius — vicepirm., Aldona Urbienė — idžininkė, **Raimundas Korzonas** — sekretorius, Saulius Plenys — turnyrų direktorius ir fotografas, **Jonas** Astrauskas — turnyrų direktorius ir Petras Striupaitis — **pirmininkas.**

Moterys

I v. gross — Chicagos Moterų I komanda (870) — L. Izokaitienė, D. Galzin, G. Zabukienė, I. Kleizienė, R. Mardosz, A. Vaitkienė, ir R. Karienė.

II v. gross — Toronto Moterų komanda (884) — D. Deksnytė, E. Kekštienė, B. Eimantienė, ir J. Ignataviečienė.

III v. gross — Chicagos Moterų II komanda (1041) — G. Rimienė, A. Urbienė, R. Rušėnienė, A. Antanaitienė, I. Valaitienė, R. Žvinakienė, ir J. Čepulionienė.

C klasė

I v. gross — J.R. Valaitis (ČLGK) — 188; II v. J. Wezelis (ROCH) — 190; III v. — A. Mainelis (CLEV) — 194.

I v. net — V. Damužis (ČLGK) — 145.

D klasė

I v. gross — A. Markevičius (LA) — 206; II v. — V. Dargis (ČLGK) — 214; III v. K. Staponkus (ČLGK) — 214.

I v. net — J. Statkus (ČLGK) — 156.

Senjorų klasė

I v. gross — E. Lapas (ČLGK) — 195; II v. — L. Juraitis (ČLGK) — 195; III v. — V. Siminkevičius (TOR) — 198.

I v. net — V. Petrulis (DET) — 152.

Moterų A klasė

I v. gross — R. Stverak (VIR) — 184; II v. — A. Vaitkienė (ČLGK) — 199; III v. — D. Deksnytė (TOR) — 204. I v. net — G. Zabukienė (ČLGK) — 154.

Moterų B klasė

I v. gross — I. Kleizienė (ČLGK) — 227; II v. — R. Polteraitienė (ROCH) — 247; III v. — R. Karienė (ČLGK) — 251.

Jaunių A klasė

I v. gross — A. Bankaitis (CLEV) — 176; II v. — S. Stepanavičius (CLEV) — 181.

I v. net — A. Balta (ČLGK) — 131.

Jaunių B klasė

I v. gross — V. Ringus (ČLGK) — 213; II v. — M. Markevičius (LA) — 243; III v. — N. Balta (ČLGK) — 270.

Amžinos Jaunystės taurės laimėtojas — S. Kekštas (TOR) — (96-72=24)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-8149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W.127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0669
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-8548

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Pajusti, jog žemė –

IŠTROŠKUSI DIEVO

Su šiuo sekmadieniu prasideda Adventas. Kai kas atsimena Adventą Lietuvoje: savaitės dienomis, tamsoje, dar prieš aušrą, per baltą, tylią, sniegu užklotą gamtą ėjo į rarotų Mišias. Rarotai, anot J. Vaišnoros *Lietuvių enciklopedijoje*, yra Advento metu ankstyvą rytą laikomos Mišios Marijos garbei, kurios prasideda žodžiais „Rorate coeli" – rasokite, dangūs, ir išlykite mums Teisųjį – Atpirkėją. Vakaruose to papročio neradome, kadangi, anot Vaišnoros, „Romos liturgija rarotų nepažįsta. Jie yra senas Lietuvos, Lenkijos ir kai kurių Rytų Vokietijos provincijų paprotys. ... Rarotai greičiausiai atsirado ryšium su vis labiau plintančiu Marijos Nekalto Prasidėjimo kultu ir jau 1501 m. pop. Aleksandras VI davė teisę Vilniaus katedroje Advento rytais laikyti vienas Mišias dar prieš aušrą. Tai bus rarotų pradžia Lietuvoje, iš Vilniaus katedros greitai paplitusi ir po kitas provincijos Bažnyčias".

Rarotai paplito, nes jie davė išraiškos formą tikinčiųjų pergyvenamai adventinei nuotaikai, kuri išryškėja, besiklausant adventinių Mišių Šv. Rašto skaitinių: apie tautą klaidžiojančią tamsybėse, kuri išvys didžią šviesą; apie išdžiūvusią žemę, ištroškusią lietaus, kuri nuostabiai sužaliuosianti; apie Marijos tylų laukimą Išganytojo, jai tarus: „Tebūnie, kaip tu pasakei"; apie Dievo duotus pažadus žmonijai atsiųsti jiems gerąjį ganytoją-taikos kunigaikštį, nuostabų patarėją, vargšų išgelbėtoją. Be jo žemėje žmonės skęsta tamsoje, žemė išdžiūvusi, žmonės nyksta be meilės, šalta, nėra džiaugsmo, tylu, nyku. Tai Advento išreiškiamoji nuotaika.

Ar mes, nurimę ir įsiklausę į mūsų sukomercinto laikmečio dvasią, neatpažinturne čia ir savo pačių nuotaikų, kai gyvenimo sąlygos dažnai priverčia gyventi taip greitai, kad nebeturime laiko ne tik Dievui, bet ir savo šeimos nariams. Kai nebeturime laiko išklausyti lėtai kalbančio senelio ar ilgai čiauškančio vaikučio ir tik staiga pastebime, jog kažkaip mūsų vaikai arba vyras ar žmona susvetimėjo.

Adventas ir Kalėdos iš tikrųjų turi būti priešingybės, nežiūrint, kad prekybininkams svarbu sukelti Kalėdų nuotaiką dabar, kad būtų kuo daugiau dienų dovanų pirkeliojimuisi. Žinoma, reikia Kalėdoms ruoštis, norint kad jos būtų gražiai, šeimyniškai atšvęstos, kad meilė gimusiam kūdikėliui būtų kuo gražiau išreikšta ir mums mylėti patikėtiems artimiesiems. Bet jeigu ruošdamiesi Kalėdoms prarandame advento išgyvenimą, prarandame progą Dievą įtraukti į sunkiausius žmogaus išgyvenimus – vienišumo, apleidimo, neteisingumo žemėje, savo reikalingumą Dievo pagalbos, gyvenant žemėje, nes žemėje nėra viskas gerai, nežiūrint reklaminių įtaigojimų.

Adventas yra Bažnyčios duota proga žmogui išgyventi Dievo ilgesį, pilnai pajusti tamsą, bejėgiškumą, nežinią, žvelgiant į nežinomą ateitį – tiek mūsų asmeninę ateitį, tiek ypač šiuo metu ir mūsų tautos ateitį, nežinant, kuo visa tai baigsis. Adventas taip pat duoda progą, nežiūrint to gilaus tamsos, nežinios jausmo, išgyventi ir tvirtą pasitikėjimą Dievo galia, jo meile mums – kiekvienam atskirai, mums kaip tautai ir visai žmonijai kartu.

Adventas duoda progą išgyventi, kaip didžiai esame reikalingi Dievo-Išganytojo. Tai nėra malonus išgyvenimas. Bet Dievo amžiais ištesėti pažadai praeityje, kuriuos girdime Advento skaitiniuose, duoda pagrindą ir mums tikėti, viltis tikru išgelbėjimu – ne tik sielos išganymu, bet ir būsimo teisingumo ir taikos žemėje. Būdami krikščionys, tikime, jog per tamsą, glūdumą ir šaltį esame vedami į šviesą, iš nesantaikų ir nesusipratimų į taiką ir meilę, iš kentėjimų ir liūdesio į džiaugsmą, nes mūsų Dievas yra Imanuelis – Dievas su mumis.

Įdomu buvo skaityti pasiūlymus amerikiečių katalikų spaudoje, kaip laikytis Advento, nes, mano manymu, jie davė gerų sugestijų, kaip galėtume atkurti tą rarotų adventinę nuotaiką, gyvendami Amerikos didmiesčiuose.

„Adventas ir Kalėdos yra priešingybės. Pripažindami esančią tamsą, ruošiamės šviesos šventei; pripažindami savo bejėgiškumą, vergovę, ruošiamės išpirkimo-atpirkimo šventei. Advento metu išmokstame pripažinti tamsiąją realybės pusę, pripažindami ir tamsą savyje. Tuomet šviesa išryškėja kaip Dievo dovana.

„Kaip švęsti Adventą? Įsijauskime į sezoną. Žiema yra laikas su gamta nurimti, pabūti namie, pajusti ilgų vakarų tamsą ir šaltį. Galime skirti dėmesį sezonui, pastebėti vėlyvą saulėtekį ir ankstyvą saulėleidį. Galime kurį vakarą šeimoje kartu susėsti, paskaityti Šventraštį. Galima vaikams pastebėti, jog dienos trumpėja ir pakalbėti su jais apie gyvulių žiemos miegą, ciklus, ir pakalbėti apie žmogaus gyvenimo ciklus.

„Šventraštyje galime pasiskaityti ir pasikalbėti apie Kristaus gimimą Mato ir Luko evangelijų pirmuose dviejuose skyriuose, pastebint, kaip Matas iškelia pažadų išsipildymą, o Lukas – šio žadėtojo Išganytojo ir jo gimimo laiko veikėjų (Marijos, Elzbietos, Zacharijo, piemenėlių, Simeono ir Onos) paprastumą – neprisirišimą prie žemiškų turtų. Galime Senajame Testamente – rasti pasakojimus apie pažadus Abraomui ir jo sūnums, apie Dievo ištesėtus pažadus: išvedimą iš Egipto, Nojaus išgelbėjimą nuo tvano, Dovydo pašaukimą karalium ir Dievo pažadus jam. Pranašo Izaijo pranašystes apie Imanuelį – Dievą su mumis 6-12 skyriuose ir žadėtąjį Atpirkėją 40-55 skyriuose ir tada padaryti tuos skaitinius primenančius puošmenis eglutei.

Advento metu galime stengtis atsipalaiduoti nuo kai kurių „modernizmų", kurie trukdo mums rodyti meilę kitiems ar Advento tylos dvasią pajusti – nuo per didelio skubėjimo, gal net ir nuo televizijos. O tai paliktų daugiau laiko parašyti taip laukiamus laiškus į Lietuvą ir kitiems giminėms ar pažįstamiems. Galime stengtis daugiau meilės rodyti tiems, kurie turi mažiau progų ją patirti – aplankyti žiemą mažiau iš namų galinčius išeiti žmones, gal juos ir į krautuves ar į kokią pramogą nuvežti. Galime suburti grupę vaikų ar savo draugų lankyti senelius slaugymo namuose ir, žinoma, specialiai aplankyti šiuo laiku namuose sergančius pažįstamus. Tai bus prisidėjimas prie Dievo karalystės kūrimo.

Patirti Advento nuotaiką galime ir savo aplinką truputį pakeisdami – sakysime, sumažindami kambarių temperatūrą, bute degindami mažiau šviesų, protarpiais ir tamsoje pasėdėdami, o paskui užsidegdami adventinę žvakę vainike.

Šįmet leiskime sau pajusti ne tik Kalėdas, bet ir Adventą.

a.j.z.

SOVIETINĖS RESPUBLIKOS – RUSIJOS PROVINCIJOS

Kaip buvo sudaryta Sovietų Sąjunga

IGNAS MEDZIUKAS

Po pirmojo pasaulinio karo kilus Rusijoj suirutei, pasiremdamos tautiniu apsisprendimu, sujudo caro pavergtos tautos, pasiryžusios atstatyti savarankišką valstybinį gyvenimą. 1918 m. sausio 22 d. Ukrainos Taryba (Rada) paskelbė nepriklausomą Ukrainos respubliką. Deja, po ilgų kovų Ukraina nepajėgė atsilaikyti prieš Raudonąją armiją, ir jos teritorija buvo padalinta tarp bolševikinės Rusijos ir Lenkijos. Sukilo ir Kaukazo tautos. 1918 m. Azerbaidžanas, Armėnija ir Gruzija deklaravo savo nepriklausomybes. Azerbaidžanas 1920 m. sausio 12 buvo pripažintas valstybe de facto (Vincas Krėvė-Mickevičius iki 1920 m. gegužės 12 d. buvo Lietuvos konsulu). Bet netrukus įsiveržusi bolševikų kariuomenė sugriovė Azerbaidžano nepriklausomybę. Armėnijos nepriklausomybė buvo pripažinta Tautų Sąjungos. Bet 1921 m. ją užpuolė rusų raudonoji armija, prieš kurią armėnai negalėjo atsilaikyti, ir nepriklausomybė buvo likviduota. Aukščiausioji santarvininkų taryba 1919 m. sausio 12 d. Gruziją pripažino de facto. 1920 m. gegužės 20 d. ji pasiraše taikos sutartį su Rusija, kuria buvo pripažinta Gruzijos nepriklausomybė. Bet 1921 vasario 11 d. rusai sutartį sulaužė ir Gruzija, nepajėgdama nepriklausomybės apginti, buvo pavergta. Gudijos nepriklausomybė Minske buvo paskelbta 1918 m. kovo 25 d. Lietuva pirmoji pripažino naująją respubliką. Tačiau raudonieji rusai Gudiją greit prisijungė prie Rusijos. Jos egzilinė vyriausybė persikėlė į Kauną ir kai kurie jos kariuomenės likučiai įsijungė į Lietuvos kariuomenę (Atskiras raitelių eskadronas ir Gudų batalijonas). Tokiu būdu šios tautos tapo didžiarusių vergais.

Nors 1917 m. bolševikai paskelbė pripažįstą tautų laisvo apsisprendimo principą, bet įsitvirtinę valdžioje tuojau pasiuntė savo armijas nepriklausomybę paskelbusias tautas pajungti. Iš čia paminėtų tautų, pridėjus dar carų laikais užgrobtas Azijos žemes (Kazakstaną, Kirgiziją, Tadžikiją, Turkmeniją, Uzbekiją), kurios nebuvo įjungtos į Rusiją, sudaryta Sovietų Sąjunga, kuri 1929 m. savo sudėtyje turėjo 11 respublikų.

Suomija ir Pabaltijo tautos buvo laimingesnės, nes joms 1919 m. pavyko ginklu išsikovoti nepriklausomybes. Tik 1940 m. Estija, Latvija ir Lietuva ir Moldavija pateko į raudonąjį voratinklį. Tokiu būdu sovietinių respublikų skaičius buvo padidintas. Einant teisiniu keliu, paprastai valstybių sąjunga būna sudaroma sutartimis, atsižadant dalies savo suverenumo. Bet kaip matome, Sovietų Sąjunga buvo sudaryta prievartos keliu, pasiremiant raudonarmiečių durtuvais. Bolševikiniai didžiarusiai primetė kitoms tautoms savo valią panašiu tikslu kaip carinėje Rusijoj, siekdami jas nutautinti ir kaip kolonijas išnaudoti. Ir nors respublikų konstitucijose, priimtose Maskvos diktatu, įrašyta, kad respublika iš Sąjungos gali pasitraukti, bet sistema taip apraizgiusi respublikas, kaip voras patekusią į jo tinklą musę, kad toks žingsnis realiai beveik neįmanomas.

Abraomas Šapira, vyriausias Lietuvos rabinas, jos nepriklausomybės šalininkas nuo 1918 metų, 1921 m. lankydamasis JAV žydų labdaros reikalais, kėlė Lietuvos valstybingumo atstatymą istorinėse sienose. Jis buvo ir už kitų rusų pavergtų tautų laisvą apsisprendimą, jų valstybių sukūrimą, pabrėždamas Rusijos padalinimą. Jis jau tada matė bolševikinės Rusijos ekspansinę politiką ir kad ji, vykdydama savo programą, sudarys taiką mylinčioms pasaulio tautoms didelių rūpesčių. Deja, to nenumatė po pirmojo ir antrojo pasaulinių karų politikai, kuriu rankose buvo Europos reikalų pertvarkymas.

Kai 1917 m. bolševikai paėmė valdžią, jie paskelbė įsteigią darbininkų klasės diktatūrą, nors iš tikrųjų valdžia atiteko ne darbininkams, bet bolševikų partijai, kuri klasinių priešų priedanga naikino visus jai nepatinkančius asmenis, nežiūrint jų nuopelnų revoliucijai, dargi prikergiant jiems šnipinėjimą svetimos valstybės naudai. Ypatingai kruvinu teroru pasižymėjo diktatorius Stalinas, kuris, atrodo, buvo paranoikas, nes persekiojo ir žudė net jam artimus partiečius, įtardamas juos esant liaudies priešais, baisiais kankinimais verčiant juos prisipažinti prie nepadarytų nusikaltimų. Tokiu būdu buvo sušaudyti maršalai Tuchačevskis, Bliucheris, Jegorovas, generolai Jakyras, Uborevičius, Putna, Šmuškevičius ir daugelis kitų, nekalbant apie apkaltinimą ir nužudymą milijonų eilinių žmonių. Auka tapo net ir toks ištikimas partijos linijai Z. Aleksa-Angarietis, kuris pats ragino ieškoti liaudies priešų, juos demaskuoti ir likviduoti, pasirašydamas Ježovo ir Berijos pateiktus sąrašus, kuriuose buvo ištikimųjų partijos draugų pavardės. Pagaliau ir jis 1940 m. gegužės 27 d. buvo sušaudytas.

Nežiūrint Stalino žiauraus elgesio, propagandos mašina kėlė jį į padanges tartum kokį šventąjį. Genialus tautų vadas, tėvas ir mokytojas – nuolatiniai epitetai jo ypatybėms pabrėžti. Ir pavergtos Lietuvos rašytojai atidavė jam duoklę, ypač prisimintina poetė Salomėja Nėris. Lietuvių literatūros istorikas Pranas Naujokaitis sako, kad Salomėja Neris savo propagandiniais raštais pasitarnavo bolševikams ir nusikalto lietuvių tautai. Tiesa, prel. M. Krupavičius kadaise jau po jos mirties jai davė „išrišimą". Bet ar duos išrišimą lietuvių tauta, kuri nuo Stalino ir stalinistų tiek daug nukentėjo?

Reikia stebėtis, kad net ir užsienyje buvo sudarytas šviesus Stalino vaizdas. Jam mirus, reiškiant užuojautas, tuometinis Prancūzijos prezidentas ji pavadino dideliu humanistu. Dar gražiau, Canterburio katedros dekanas savo užuojautoje Stalino humaniškumą prilygino paties Kristaus humaniškumui!

N. Chruščiovo kalba, pasakyta XX partijos suvažiavime, kurioje jis demaskavo Stalino kultą, buvo didelis politinės drąsos veiksmas, už kurį jam turėjo būti dėkinga ne tik partija, bet ir visuomenė, gyvenanti kapitalistiniuose ir socialistiniuose kraštuose. Šį demaskavimą toliau tęsia Gorbačiovas. Apversdamas aukštyn kojom stalinines vertybes, bet neatitaiso jo nusikalstamų darbų pasekmių, pirmoje eilėje padarytų skriaudų Pabaltijo tautoms sugrąžinant laisvę, dargi aiškindamas, kad jos pačios savo noru prisijungė prie Sovietų Sąjungos. Daug dar yra gyvųjų liudininkų, savo akimis mačiusių 1940 metų įvykius. O ir visas pasaulis žino, kad Pabaltijo valstybės buvo jėga aneksuotos, įvedus tenai raudonąją armiją. Pats A. Sniečkus dėkojo šiai armijai už „išvadavimą". Panašiai kalbėjo ir J. Paleckis, sakydamas, kad brolišką pagalbą atnešė Raudonoji armija, tautų išvaduotoja.

Kai grįžęs po 15 metų tremties ir kalėjimo Valentinas Gustainis, buvęs Eltos direktorius, aplankė Justiną Paleckį ir prašė jį tarpininkauti gauti bet kokio darbo, Paleckis kalbėjo: „Ką gi mes, bolševikai, esame humaniški, padoriais žmonėmis rūpinamės, jų neatstumiame". Kas geriau galėtų apie bolševikų humaniškumą paliudyti, jeigu ne tremtiniai, sugrįžę iš Amžino įšalo žemės?

Sovietų Sąjungos vadovams priminus, kad Lietuva ne savo noru įstojo į šią Sąjungą, jie pastebi, kad reikia skaitytis su „politine realybe". Linas Kučinskas „Literatūros ir meno" Nr. 44 taip aiškina: „Visų pirma politinė realybė yra tai, kad Tarybų Sąjungos faktiškai nėra, o yra Rusijos Federacija su savo provincijomis ir „stiprus centras" nelabai skiria respublikas nuo kraštų ir sričių. Daugybėje oficialių dokumentų mirgėte mirga žodžiai „sričių, kraštų ir respublikų", vaizdžiai nusakantys panašią šių administracinių vienetų teisinę padėtį.

Toliau straipsnio autorius pastebi, kad Lietuvai, bendradarbiaujant su užsienio kraštais, leidžiama turėti ryšius tik su tų kraštų provincijomis ar apygardomis. Vilnius, Lietuvos sostinė, viena iš senų Europos kultūros centrų, gali bendrauti tik su antraeiliais miestais ir miesteliais, jokiu būdu ne su tų kraštų sostinėmis.

Lietuvos valstybė 1918 m. buvo atkurta ne kaip naujas reiškinys, bet kaip šimtmečiais egzistavusios valstybės paveldėtoja ir politinio gyvenimo tęsėja. Lietuvos santykiai su Rusija buvo sunormuoti 1920 m. liepos 12 d. sutartimi, o vėliau buvo grindžiami su Sovietų Sąjunga kitomis sutartimis, pasirašytomis 1926, 1930, 1933 m. Tačiau 1940 m. šios visos sutartys, nusikalstant prieš tarptautinės teisės normas, grubiai sulaužytos ir Lietuva prievartos ir fiktyvių rinkimų keliu įjungta į Sovietų Sąjungą.

Tik Lietuvos gyventojai galėjo pareikšti savo valią dėl suverenių teisių perleidimo. Stalinas tautos neatsiklausė, ar galima atsiųsti tankus į suvereninę valstybę, kuri buvo paskelbusi neutralumą, o patys vadinami rinkimai į liaudies seimą buvo vykdomi be jokių tarptautinių institucijų stebėtojų, esant okupacinei kariuomenei ir siaučiant terorui. Lietuvių tauta, net ir patyrusi skaudžių nuostolių, nesusitaikė su jai primesta „didžiojo brolio" beteisės tautos padėtimi, nepripažino surežisuoto įjungimo. Argi tai nėra politinė realybė, į kurią turi būti atsižvelgta? Pastatyta Berlyno siena, skyrusi vokiečių tautą, atrodė irgi bus amžina, o po 28 metų ji buvo sugriauta. Taigi Gorbačiovas, kaip reformatorius pasmerkęs Stalino darbus, turėtų atsižvelgti į politinės realybės visumą, ne vien į faktą, kad Lietuva, Stalino saulei šviečiant, padaryta prieš savo valią Sovietų respublika.

M. Gorbačiovas, liepos 5 d. kalbėdamas spaudos konferencijoj Paryžiuje, sakė, jog kiekviena tauta turi politinės santvarkos pasirinkimo teisę. Tai argi ši teisė netaikoma Lietuvai, kuri prievarta buvo padaryta Maskvos vasalu? Jeigu Sovietų Sąjunga ateityje sutrukdytų Lietuvos žmonių siekimą būti nepriklausoma valstybe, tai tuo parodytų, kad ji grįžta prie stalininės politikos ir Gorbačiovas prieštarautų savo žodžiams, kuriais jis pasmerkė Stalino veiksmus.

Griūnant Berlyno sienai, Vakarų Vokietijos kancleris Kohl pareiškė, kad komunistinė sistema nepateisino savo programos, nes remiasi klaidingom prielaidom, paneigdama tautų ir asmenines laisves bei varžydama individualią iniciatyvą. Lietuvių tauta, stebėdama išsivadavimo procesą iš komunistinio gniaužto Europoje, eina teisinga kryptimi, siekdama nepriklausomybės taikingu keliu – parlamentarinėmis, konstitucinėmis, diplomatinėmis priemonėmis. Tiesos pergalė yra tikresnė už bet kokį ginklą.

DUNNE PASITRAUKIA

Cook apskr. tarybos pirmininkas George Dunne paskelbė, kad jis iš šių pareigų pasitraukia ir daugiau nebekandidatuos. Dabar demokratai ieško naujo kandidato jo vieton.

PLĖS AERODROMĄ

JAV senatas pritarė planui suteikti lėšų padidinti Auroros aerodromą, kad jis būtų net dvigubai didesnis už Midway aerodromą. Aerodromas yra Auroros miesto nuosavybė apie 5 mylios nuo miesto, bet beveik apsuptas Sugar Grove miestelio sodybų.

GYVENIMO VINGIAI

NOVELĖ

VLADAS VAILIONIS

7

– Vau, koks puikus pamokslininkas tu esi, John! Tik gaila, kad tu neturi klausytojų. Aš esu moteris, kuri nori iš gyvenimo gero kąsnio, bet ne trupinėlio, todėl aš noriu savo likimą pati vairuoti, o ne laukti, ką man likimas atneš. Aš manau, kad aš pajėgsiu išauklėti vaikus ir pakreipti jų gyvenimą geru keliu.

Po kurio laiko Claudija, grįžusi į kambarį, atėjo irgi man į pagalbą, žinoma, naudodama daug švelnesnius žodžius. Ji aiškino Caren apie žmonos ir motinos pasiaukojimą, bet Caren nei girdėti to nenorėjo. Ji pradėjo išmėtinėti mums vienašališkumą, nenorėjimą suprasti jos padėties. Nerasdama mumyse tam pritarimo, išskubėjo pikta namo.

Kurį laiką nei Toni, nei Caren nesirodė pas mus. Netrukdėm ir mes jų, galvodami, kad jie suras tarpusavyje dar bendrą kalbą. Aš pažinojau keletą išsiskyrusių šeimų, bet jos manęs nejaudino. Jų asmeninis reikalas, numodavau aš ranka, bet Toni ir Caren buvo mūsų geriausi draugai, todėl jų likimas kėlė man daug rūpesčių. Negalėdamas pakęsti tos netikrovės, vieną dieną aš ir vėl pravėriau jų duris.

Toni įleido mane, nepratardamas nė žodžio. Apsidairius man jų bute, blogas nujautimas liuobtelėjo mano širdimi. Visur matėsi netvarka, todėl aš pradėjau nuogąstauti, kad Caren bus jau apleidusi Toni. Net ir vaikų nesimatyti, kurie anksčiau pasveikindavo mane, vadindami dėde John. Stovėjau, lyg ir laukdamas Caren ir vaikų, bet niekur jų nesimatė. Pagaliau Toni prabilo:

– Stebiesi šia netvarka? Nemoku vienas šeimininkauti, tai ir atrodo taip.

– Argi Caren atostogauja kur nors? – labai jau nekaltai klustelėjau aš.

– Taigi, atostogauja kur tai. Greičiausia Floridoje. Juk daktaras Overhead buvo neišlaidus, todėl medaus mėnesį jie gali švęsti, kur tik jie panorės, – sarkastiškai nudėstė jis man.

– Tu juokauji. Toni. Aš netikiu, kad Caren būtų tokia kvaila ir darytų tokį neatsakingą žingsnį.

– Taip jau yra, John. Jau ji pasirašinėja čekius Overhead pavarde.

– O kaip su jūsų vaikais?

– Ji pasiėmė juos su savimi. Aš galiu juos aplankyti tik retkarčiais. Žinoma, ir mokėti poniai Overhead už jų išlaikymą. Ir labai sąžiningai mokėti, nevėluojant nei vienos dienos – taip jau skyrybų teisėjas man nudėstė.

– Ir kas galėjo to tikėtis. Iš šalies žiūrint, atrodė, kad judu labai gražiai sugyvenote. Nejaugi judu esate tokie geri gyvenimo artistai, kad net aš, jūsų artimiausias draugas, nieko įtartino nepastebėjau?

– Aš tau jau sakiau, kad mes iš pradžių labai gražiai sugyvenome, kas man padėjo greit užmiršti belaisvės kančias. Man atrodo, kad Amerikos toks didelis skyrybų skaičius yra gero gyvenimo, taip vadinamo prosperity, padarinys. Šio krašto moterys, neturinčios profesinio darbo, turi per daug laisvo laiko. Tik pasidairyk mūsų kaimynystėje. Kai kurios, išėjus vyrams į darbą, nesutvarkiusios net ir savo buto, skuba jau pas kaimynę, atseit, kavos puoduko išgerti. Tik visa bėda, kad tas puodukas kavos tęsiasi iki pietų, o kai kada ir ilgiau. Vyrai, grįžę iš darbo, randa betvarkę bute ir tuščią stalą. Kiekvienas grįžta iš darbo alkanas, todėl ir nepakenčia tokio žmonos apsileidimo. O čia ir prasideda ta šeimyninė nesantaika. Mano tėvai, kaip tu žinai, atvyko iš Vokietijos, todėl aš dar ir dabar kalbu gerai vokiškai. Mūsų kalboje yra sakoma, kad „die Liebe geht durch den Magen". Žinoma, šio posakio nereikia imti pažodžiui, nes jis turi daug gilesnę prasmę. Mūsų tėvų laikais ir Amerikoje buvo nedaug skyrybų, nes tuo metu moterys neturėjo tiek daug laisvo laiko. Taip pat jos rūpinosi savo vyrais, paruošdamos kiekvieną dieną laiku valgį.

Argi čia ir yra tikroji skyrybų priežastis? – suabejojau aš.

– Viskas turi savo pradžią, mielas John. Kaip tu galvoji, ką gi tos poniutės tauškia visą dieną ten? Ir taip kasdien. O gi pletkuoja apie kaimynus ir kalba visokiausius niekus. Juk kitaip jos pritrūktų temų. Bekalbėdamos apie savo vyrus, neaplenkia net ir intymiausių dalykų. Manau, ir tau yra ne paslaptis, kad vyrai sunkiai dirbdami, kai kurie net ir ilgus viršvalandžius, bet blogai maitinami, nėra per daug pajėgūs lytiniuose dalykuose. Tai lyg automobilio baterija: nepakankamai papildoma, greitu laiku išsieikvoja. O čia, vyreli, ir prasideda visos nelaimės. Iš pradžių priekaištai, vaidai, o vėliau jau skyrybos. Ir daugeliu atvejų moterėlė, besiskųsdama savo vyro nepajėgumu, gauna patarimus prie puoduko kavos. Tik gaila, kad jos draugės nepataria jai, kaip geriau vyrą prižiūrėti, bet kaip greičiau ir geriau gauti skyrybas.

– Kiek aš žinau, Caren nebėgiojo pas kaimynes, tai kas jai prileido kralikų į jos galvą?

(Bus daugiau)

Petras Petrutis, „Margučio" radijo valandos vedėjas Chicagoje, sveikina radijo darbo keturiasdešimtmetį švenčiantį „Tėvynės garsų" Clevelande programos vedėją Juozą Stempužį.

Nuotr. V. Bacevičiaus

CLEVELANDO ŽINIOS

LITERATŪROS PROFESORĖ IR REDAKTORIUS

Literatūros prof. Vanda Zaborskaitė ir „Krantų" žurnalo redaktorius, poetas Vaidotas Daunys, iš New Yorko, prieš tai aplankę Washingtoną, Bostoną, Putnamą, grįždami į Chicagą, lapkričio 10 d. kelioms valandoms buvo sustoję Clevelande, svetinguose Romualdos ir dr. Algimanto Čepulių namuose.

Svečiai jaukiame pokalbyje su keliolika klevelandiečių pasakojo apie dabartines nuotaikas Lietuvoje. V. Zaborskaitė savo žodyje kalbėjo apie naują dabartį, kuri prasidėjo su Persitvarkymo Sąjūdžio gimimu, 1988 m. birželio 4 d. Ji, kaip literatūros profesorė, ilgiau stabtelėjo ties rašytoju, profesoriu ir poetu V. Mykolaičiu-Putinu, kurį prelegentė laiko vienu iš didžiausių XX amžiaus mūsų literatūros kūrėjų, jungiančių kelias epochas.

Padėtis Lietuvoje nevienodai esanti apžvelgiama tų, kurie gimė neprikl. Lietuvoje, kaip Vanda, ir tų, kaip Vaidotas, kurie pasaulį išvydo jau Tarybų Lietuvoje. Bendrai, tikėjimo ir moralės klausimai per keturis okupacijos dešimtmečius labai apleisti, nemažas nureligėjimas, ypač vidurinėje kartoje, bet religinių vertybių ilgesys didėjas. Antano Terlecko ir Viktoro Petkaus vedama konfrontacija, nepripažįstanti kompromiso su Sąjūdžiu, nieko gero nežada. Jų noras tuojau pašalinti komunistų partiją iš gyvenimo šiuo metu esanti nereali svajonė.

Redaktorius Daunys buvo atsivežęs ir kelis „Krantų" žurnalo egzempliorius; žurnalo, kuris savo tautiniu kiek mena „Židinį", o žurnalo išdėstymas ir nuotraukos, kurių tarpe ir daug spalvotų, daro jį pasigėrėtinai patraukliu. Žurnalo, dėl popieriaus trūkumo, spausdinama nedidelis egz. skaičius. Po Naujų Metų tikimasi gauti daugiau tokios rūšies popieriaus, ir jį bus galima užsiprenumeruoti ir užsienyje gyvenantiems. Gaila, kad poetas negalėjo susirinkusiems paskaityti savo poezijos.

Svečių „šoferis" ir globėja Jadvyga Damušienė, kuri aplankius savo dukrą Gintę, Lietuvių Informacijos centro vedėją Brooklyne, N.Y., išvežė svečius į Chicagą. Prie kavos puoduko ir vaišių buvo miela susitikti su Lietuvos kultūrininkais.

„GRANDINĖLĖ" TAUTŲ FESTIVALYJE

Gruodžio 2, šeštadienį, 7:30 val. vak., Palace Theater, 1519 Euclid Ave., Nationalities Service Center – Tautybių centras, kurio vykdomasis direktorius yra Algis Rukšėnas, rengia tarptautinį etninių grupių festivalį, kuriame 15 tautų šokėjai, dainininkai ir muzikantai atliks spalvingą programą. Festivalio dalyviai: North Coast Pipe orkestras, Sokol čekų tautinių šokių šokėjai, Gorale taut. šokių šokėjai Polish National Alliance of Cleveland, korejiečių taut. šokių šokėjai, Italian Sons and Daughters of America chorinė grupė, Kashtan ukrainiečių tautinis ansamblis, „Grandinėlė", Radhika Balu ir Priya Kandasamy, Azijos indų šokėjai, Shalhevet tarptautinis liaudies ansamblis, Imani-African American Dance Co., japonų šokėjai, graikų, airių, vengrų, tamburitzan šokėjai, ir Venezuelos flamenco šokėjai.

Šitoje puošnioje salėje (kur geriausi sceniniai pastatymai ir spektakliai rengiami jau nuo 1920 metų) pirmą kartą Clevelando metropolijos tautinės grupės parodys savo talentus. Cleveland „Plain Dealer" dienraštis, šio festivalio talkininkas, lapkričio 10 d. savo penktadienio savaitiniame priede atspausdino redakcijos štabo W.F. Miller straipsnį, iliustruotą Audrės Gėdrytės — „Grandinėlės" šokėjos ir mokytojos nuotrauka; ten sakoma, kad „Grandinėlė" Lietuvos kultūros ministerijos yra pakviesta gastrolėms Lietuvoje.

Iš pokalbio su Algiu Rukšėnu, žurnalistas cituoja Tautybių centro vadovo žodžius: „Čia taip pat bus proga tautybių grupėms sueiti draugėn ir pamatyti ką kitos grupės daro dainos, muzikos ir šokio mene. Mes labai norėtume, kad atsilankytų ir tie Clevelando metropolijos gyventojai, kurie tokių programų grožio ir grakštumo nėra matę".

Algis Rukšėnas, žurnalistas, knygų autorius bei aktyvus lietuviškame gyvenime, kaip Tautybių centro direktorius, tokį renginį ruošia pirmą kartą. Jo pirmtakai tokion veiklos sritin nesileido. Anksčiau, prieš keliolika metų, panašius festivalius rengdavo tada ėjęs „Cleveland Press" dienraštis.

Tautybių centras kasmet aptarnauja 25,000 imigrantų ir pabėgėlių, padėdamas jiems įsikurti, surasti darbų, išmokti anglų kalbą bei spręsti įvairius teisės klausimus. Šio renginio pelnas skiriamas Tautybių centro veiklai stiprinti.

Bilietai, po 8 dol. suaugusiems ir po 6 dol. jaunimui iki 12 metų, užsakomi skambinant tel. 241-6000; jų galima įsigyti ir Lietuvių kredito kooperatyve „Taupoje".

LITUANISTINĖ MOKYKLA PRAŠO IR KVIEČIA

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla atlieka didžiulės reikšmės švietimo ir auklėjimo darbą mūsų priaugančioje kartoje. Tėvai, parapija, Lietuvių Bendruomenė ir mokytojai šiam tautinės mokyklos uždavinių vykdymui skiria daug meilės, aukos ir pastangų. Matyti jaunąją kartą mūsų gretose dabar ir vėliau turėtų būti mūsų džiaugsmas ir pasididžiavimas. Čia organizacijos, lituanistinė mokykla ir stovyklos ateina į talką ugdant sąmoningą ateitininkę lietuvę-į. Darbas nelengvas bet bendromis pastangomis gali būti įvykdytas.

Clevelando lit. mokyklos tėvų komitetas, pirmininkaujant dr. Mariui Laniauskui, kviečia visus jungtis į šį lietuvybės išlaikymo darbą auka ir talka. Komitetas išsiuntinėjo laimėjimų bilietėlius Clevelando lietuviams ir prašo juos įsigyti. To vajaus rezultatas-pelnas bus naudojamas mokyklos išlaikymą palengvinti. Vien mokinių mokamų mokslapinigių neužtenka visiems mokyklos finansiniams reikalams.

Gruodžio 16, šeštadienį, 6:30 val. vak. visi lietuviai kviečiami atvykti į tradicinę Kalėdų eglutę ir ten pamatyti nors dalį mokyklos darbų rezultatų. Čia mokytojų paruoštas jaunimas parodys savo sugebėjimus sceniniame žodyje, giesmėje, dainoje ir šokyje. Visiems bus malonu pabuvoti lituanistinės mokyklos svečiais.

V.R.

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį
8:40 iki 10 v.v.
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui"
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

We Do
DIGITAL CONVERSION

vaizdajuosčių IŠ IR Į
PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.

15750 S. HARLEM
ORLAND PARK, IL 60462
532-7799

2321 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
312-338-9033

TELEVIZIJOS REKLAMA

* Pasirodys 20 kartų šią savaitę per CNN programą Washingtone
* Pasieks Baltuosius Rūmus, Valstybės Departamentą, Kongresą
* Reklamą remia PLB ir ALT-as
* Ethnic Community Services (ECS) pakviesti, projektą įgyvendino adv. P. Žumbakis, D. Kezienė ir R. Razgaitienė

Noriu paremti šį ir panašius projektus:

___ $25 ___ $50 ___ $100

Pavardė, vardas _____

Adresas _____

_____

Čekius rašyti **Ethnic Community Services** vardu ir siųsti:
Ethnic Community Services
Suite 1622
7 South Dearborn
Chicago, Il. 60603

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

67th & Talman
Large 3 bdrm. brick bungalow. formal dining room. All maitenance free exterior. New windows. Heated Porch. A must to see! $60's. **Call Diane 312-582-1900.**

LARGE—CLEAN—AFFORDABLE
7 huge rooms & heated porch. Large modern kitchen with appliances. New carpeting in front & dining room 1½ car brick garage. Move Right In! You'll Love It! 63rd Washtenaw, $50's. **Call Bev. 312-582-1900.**
Reynolds Realty Co./Better Homes & Gardens.

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***
RIMAS L. STANKUS
361-5950 **636-6160**
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

OLSICK & CO., REALTORS®
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100
Century 21
2-jų aukštų namas Lemonte. Didžiulis šeimos kamb. pirmame a.; 4/5 mieg. Naujai atremontuotas. Pažiūrėkite! **$121,900.**

Puikus namas pradžiai gyvenimo! 2 mieg.; visas atremontuotas; galima įrengti dar 2 mieg.; prausykla rūsyje. Galima investuoti dėl pajamų. **$72,900.**

Century 21 OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439
TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE
Business (312) 257-7100 **IRENA STANIULIS** Residence (312) 257-5446
MILLION DOLLAR REALTOR-ASSOCIATE®

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402
Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

Pirmą kartą lietuvių kalba:
Italų poezijos antologija
ITALIJOS BALSAI
Sudarė **Povilas Gaučys**
Redagavo **St. Santvaras**
Šioje antologijoje telpa 27 poetų kūryba, 200 psl., spaudė Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyv. dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

HELP WANTED

LIMO DRIVERS
Full & part time. Top pay. Company car. Must be able to communicate Fluently in English
Apply in Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden
Downers Grove

FOR RENT

Išnuomojami 2 kamb. su vonia ir šiluma suaugusiam vyrui. Brighton Parko apyl.
Tel. 376-5992

Editos Nazaraitės
MECHANINĖ MŪZA

Naujas poetės Editos Nazaraitės eilėraščių rinkinys yra puikus įrodymas, kaip šių dienų technikos pasaulyje gali egzistuoti ir poezija, nuo to pasaulio neatitrūkdama, net jį supoetindama.

Knygą išleido Ateities Literatūros Fondas. Ją galima gauti ir „Drauge"; jos kaina 6 dol., su persiuntimu — 7 dol. 50 centų; Illinois gyventojai prie sumos dar prideda 48 centus mokesčio.

KORP! NEO-LITHUANIA 67 METAI

1922 m. lapkričio 11 d. Lietuvos universitete Kaune įsisteigė lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania. Tuoj atsirado filijos. Išsiplėtė į sambūrį. Korporacija šūkiu Pro Patria augo, klestėjo, pasistatė savo namus. Nepriklausomybės laikotarpyje ji davė mokslo įstaigoms, valstybės administracijai bei teismams visą eilę išmokslintų, išsilavinusių patriotų darbuotojų.

1940 metų vasarą žiaurusis okupantas, tik įkėlęs koją į mūsų žemę, ne tik tuoj panaikino korporaciją, uždraudė bet kokią jos veiklą, bet atėmė namus, išmetė sukauptą turtą, šaudė niekuo nenusikaltusius korporantus ar trėmė juos į Sibiro taigas. Dalis korporantų nuėjo į pogrindį ar pasitraukė į Vakarus. Penkiolika metų korporacija nerodė gyvybės ženklų. 1955 metais būrelis korporantų Toronte, Kanadoje, atsteigė korporaciją išeivijoje. Iš čia korporacija išsiplėtė į Jungtines Amerikos Valstybes. Stipriausias vienetas susidarė Chicagoje.

Sekmadienį, lapkričio 5 d. metiniame Chicagos skyriaus susirinkime korporantai išklausė skyriaus valdybos pranešimo apie praeinančių metų nuveiktus darbus, finansinę skyriaus padėtį, išrinko naują skyriaus valdybą iš pirm. Aušros Jasaitytės, vicepirm. Edvardo Kavecko, sekr. Vidos Momkutės, ižd. Andriaus Kelpšos ir vald. nario Romo Juodvalkio, išklausė junjorų Dariaus Marcherto, Tauro Gaižučio, Kovaldo Balčiausko ir Mildos Rudaitytės paruoštų referatų ir visus keturis pakėlė į senjorus. Susirinkusių tarpe buvusi poetė Eglė Juodvalkė priminė korporantams laisvėjančios Lietuvos momentą ir jo svarbą korporacijai. Jonas Jurkūnas painformavo susirinkusius, kad okupuotoje Lietuvoje buvęs paskutinysis Korp! Neo-Lithuania pirmininkas Juozas Enžeris, atkentėjęs tremtį Sibire, ne tik organizuoja senuosius ir naujuosius neolituanus švęsti lapkričio vienuoliktąją Kaune, bet taip pat sugėdinęs komjaunuolius užėmusius korporacijos rūmus, reikalauja tuos rūmus tuojau grąžinti korporacijai. Jurkūnas mano, kad pirmą kartą nuo okupacijos pradžios korporantai gal dar daugiau negu mes čia švęs korporacijos įsisteigimo sukaktį savuose rūmuose Kaune. Jis dar pažymėjo, kad kai okupantas atėmė korporacijos rūmus ir leido pašaliniams išnešioti korporacijos turtą, tai pirm. Enčeris korporacijos vėliavą bei knygas užkasė savo tėviškėje ir 1983 metais atkasė. Žinoma, vėliava jau buvo sutrūnijusi ir knygų tik metaliniai pagražinimai išliko, bet tos relikvijos bus vėl panaudotos.

Šeštadienį, lapkričio 11 d., kaip ir kitais metais, korporantės ir korporantai 10 val. ryto išklausė šv. Mišių, atnašautų kun. Jono Kydikio Jėzuitų koplyčioje, padėjo vainiką prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, išklausė pirm. Loretos Deveikytės pamokančio žodžio ir sugiedojo Tautos himną. Iš čia būrelis kolegų ir svečių vyko į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur prie palaidotų neolituanų kapų pasimeldė ir padėjo po raudoną gvazdiką. Vien Šv. Kazimiero kapinėse ilsisi septyniasdešimt korporančių-korporantų. 7 val. vakaro visi rinkosi į Tautinių namų salę iškilmingai atšvęsti 67-tąsias metines nuo korporacijos įsisteigimo. Vėliavą įnešė Jonas Savickas, lydimas Bernardo Kazlausko ir Onutės Savickienės. Už garbės stalo susėdo poetė Eglė Juodvalkė, skyriaus vicepirm. Darius Balzaras, pirm. Loreta Deveikytė, vyr. valdybos vicepirm. Audronė Gulbinienė, sekr. Rasa Plioplytė, buv. vyr. vald. pirm. Kazė Brazdžionytė-Kazlauskienė, magistrė Bronutė Barakauskaitė ir tėvūnas Vitas Plioplys. Po pirmininkės atidaromojo žodžio, mirusių pagerbimo susikaupimo minute sveikinimų žodžiu ir raštu pagrindinę šventės paskaitą skaitė žodžio meisterė poetė Eglė Juodvalkė. Po paskaitos naujiesiems senjorams buvo uždėtos senjorų kepuraitės ir korporacijos spalvos. Atlikę priesaiką, jie pabučiavo Korp! vėliavą. Padėka buvo tėvūnui ir globėjams. (Pakelta į senjores Milda Rudaitytė dėl ligos negalėjo dalyvauti. Jai spalvos bus uždėtos minint Vasario šešioliktąją).

Korp! vyr. valdybos arbiter elegantiarum Vaclovas Mažeika susirinkusiems pristatė „Dirvos" novelės laimėtoją Antaną Dundzilą. Šių metų Dirvos jury komisija nutarė skirti jam Simo Kašelionio 700 dol. premiją už novelę „Krištolas ir knygos". Piniginę 700 dol. premiją jam įteikė Korp! vyr. valdybos sekretorė Vida Jonušienė. Dundzila iš profesijos mechanikos inžinierius, dėstęs matematiką ir elektroninių skaičiavimo mašinėlių pritaikymo kursus įvairiuose Chicagos universitetuose. Skaitė paskaitas Vilniaus ir Rygos universitetuose. Žymus skautų veikėjas. Kurį laiką buvo Lietuvių Skautų s-gos tarybos pirmininkas. Dėkodamas už premiją, pažymėjo, kad jam gana ir to pripažinimo, o pinigus aukosiąs okupuotos Lietuvos skautams.

Pirm. Loreta Deveikytė įteikė skyriaus vardu buv. vyr. valdybos pirm. Kazei Brazdžionytei sukūrusiai šeimą su neolituanu Bernardu Kazlausku korporacijos herbą, išgravirutą neolituano skulptoriaus Petro Vėbros.

Dabar nauja skyriaus valdyba, vadovaujama Aušros Jasaitytės, perėmė pareigas. Vaclovo Mažeikos skardaus balso vedami susirinkę išdainavo visą Gaudeamus... Tuo oficialioji dalis buvo baigta.

Prie stalo man teko sėdėti tarp dviejų neolituanų, turinčių po 85 metus amžiaus, Juozas Graužinis įstojo į korporaciją 1924 metais, kai tuo tarpu Zigmo Mikužio orkestrui „Žarai" labai jau garsiai grojant, jaunieji neolituanai sukosi pasiutpolkės sūkury. Ir taip korporacija Neo-Lithuania vivat, crescat, floreat.

V. A. Rčk.

Mielam Broliui

A.†A.
s. ALEKSUI POCIUI

mirus, žmoną ZINĄ, sūnus EDVARDĄ ir TOMĄ, visus gimines ir artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime.

Pulk. Juozo Šarausko
Židinio Skautai Vyčiai

A.†A.
VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, žmonai MONIKAI, sūnui dr. ARŪNUI, dukroms AUKSEI, SAULEI ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Juozas Jasiūnas

A.†A.
VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, jo žmoną MONIKĄ, sūnų ARŪNĄ, dukras AUKSĘ KAUFMANIENĘ ir SAULĘ PALUBINSKIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

Ateitininkų Federacijos valdyba

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5½%

Paid and Compounded Quarterly

HOME see us for financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

PADĖKA
A.†A.
ANTANAS BŪGA

Mirė po sunkios ligos spalio mėn. 31 d. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse lapkričio 4 d.

Nuoširdžią padėką reiškiame draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą velionio į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame už gėles, aukas, šv. Mišias, auką Tautos Fondui, užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje.

Dėkojame parapijos klebonui kun. Jonui Kuzinskui už velionio aplankymą namuose, už maldas koplyčioje, atlaikymą šv. Mišių bažnyčioje ir palydėjimą į kapines. Dėkojame prel. kun. Juozui Prunskiui už maldas koplyčioje.

Dėkojame sol. Jonui Vazneliui už tikrai įspūdingą, gražų giedojimą bažnyčioje šv. Mišių metu.

Begaliniai dėkingi esame Birutei Vindašienei už taip nuoširdų ir gražų atsisveikinimo pravedimą koplyčioje, už tartus jautrius žodžius Amerikos Lietuvių Bendruomenės vardu, įvertinant velionio visuomeninę darbuotę, Broniui Juodeliui už atsisveikinimą JAV LBkrašto valdybos vardu, o Algiui Regiui už atsisveikinimą Pasaulio Lietuvių Komiteto vardu ir Antanui Juodvalkiui už atsisveikinimą Lietuvių Fondo vardu.

Esame dėkingi karsto nešėjams suteikusiems velioniui paskutinį patarnavimą: Broniui Juodeliui, Edvardui Eringiui, Leonardui Eringiui, Algimantui Keželiui, Robertui Keželiui ir Algiui Regiui.

Ačiū visiems, kurie lankėte velionį ligoninėj ir namuose jo ligos metu.

Priimkite mūsų nuoširdžiausią padėką visi, kuriems mes neturime galimybės asmeniškai padėkoti.

Ačiū Marquette Funeral Home direktoriams už rūpestingą patarnavimą.

Liūdintys: **brolis Leonas ir draugai.**

A.†A.
KAZIMIERUI KYNUI

iškeliavus Amžinybėn, jo žmonai LORETAI ir visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą

Eugenija ir Vytautas Gečai

A.†A.
KAZIUI KYNUI

mirus, jo žmonai LORETAI ir jų šeimai bei visiems giminėms reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Vytautas ir Bronė Rusteikiai
Lidija Novak
Kęstutis, Rasa, Edvardas ir
Henrikas Dirkiai

ATIDAROMAS NAUJAS SALONAS

DOVANA

Šį šeštadienį, gruodžio 2 d. 2 v. p.p. prie Bostono Lietuvių Piliečių centro bus atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salonas ,,DOVANA''.

Kartu bus paminėtas ,,Baltic associates'' firmos dešimtmetis. Jos vadovas Gintaras Karosas papasakos apie bendrovės veiklą, supažindins su naujo salono ekspozicija.

Bus vaišės. Atidaryme dalyvaus amerikiečių ir lietuvių spaudos atstovai.

,,DOVANOS'' salono adresas:

368 W. BROADWAY
S. BOSTON, MASS 02127
TEL. (617) 269-4455

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ROMOS PRAPUOLENIENĖS IZOKAITYTĖS

Šių metų gruodžio mėn. 2 dieną suėjo trys metai kai iš mūsų tarpo išsiskyrė mylima Roma.

Liūdnai sukakčiai paminėti šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos St. Mark bažnyčioje, Westbrook, CT.

Prašome draugus ir artimuosius prisiminti a.a. Romą savo maldose.

Nuliūdę **sūnūs Jonas ir Tomas Prapuoleniai, motina O. Izokaitienė ir kiti giminės.**

Kolegei

A.†A.
agr. STASEI TALLAT-KELPŠIENEI

mirus, jos dukteris DALIĄ ir JANINĄ ir sūnų RIMTĮ su jų šeimomis širdingai užjaučia ir kartu liūdi.

Chicagos Lietuvių Agronomų sąjunga

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x **JAV LB krašto valdybos Švietimo** tarybos pirmininkė Regina Kučienė lankėsi Baltimorėje ir turėjo susitikimą su Karaliaus Mindaugo lituanistinės mokyklos mokytojomis ir lietuvių kalbos ir kultūros klubo koordinatore.

x **Lietuvos bendrijos „Lituanicos"** surengto Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso nuotraukų paroda bus gruodžio 1-3 dienomis Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Atidarymas penktadienį, gruodžio 1 d., 7:30 val. Rengia JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicagos skyrius. Kviečiama visa lietuvių visuomenė parodos pažiūrėti, ypač kviečiamas lietuvių jaunimas, nes jam bus įdomu pamatyti savo amžininkus.

x **ASD valdyba kviečia** visas tikrąsias nares dalyvauti tradicinėje arbatėlėje, kuri bus gruodžio 3 d. 1 v. p.p. pas fil. Renatą Ramanauskaitę 4613 W. 106th Pl., Oak Lawn, 708-423-4095. Kviečiame dalyvauti ir studentes,norinčias įsijungti į akademikių eiles.

x **„Seattle Post-Intelligencer"** lapkričio 4 d. laidoje plačiai aprašo iš Lietuvos atvykusius irklininkus ir jų regatą, laimėjusią pirmą vietą. Primenama, kad iš Lietuvos atvyko 23 irkluotojai ir kad dabar Lietuva siekia nepriklausomybės iš Sovietų Sąjungos okupacijos. O „Seattle Times" lapkričio 10 d. laidoje įsidėjo irkluotojų nuotrauką ant Washingtono ežero.

x **St. Petersburgo, Fla., Lietuvių Bendruomenės** valdybos nutarimu per iždininką Vytą Gružą atsiųsta „Draugo" paramai 25 dol. čekį ir palinkėjo geros sėkmės lietuviškame darbe. Labai dėkojame už linkėjimus ir auką.

x **Ieškomi Petras ir Gilbertas Karboliai,** gyv. Chicagoje. Ieško Vytenis Andrūnas iš Vilniaus. Apie juos žinantieji prašome pranešti: **Monikai Boop, 18144 Darnell Dr., Olney, MD 20832.**

(sk)

x **Už a.a. Vincą Vasiliauską,** jo mirties metinių sukaktyje, šv. Mišios bus atnašaujamos gruodžio 3 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, 12:15 v. p.p. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti velionį savo maldose. **Šeima.**

(sk)

x **Sol. Regina Maciūtė ir muz. Gražina Landsbergienė** koncertuos Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte penktadienį, gruodžio 1 d. 8 v.v.

(sk)

x **Kargo siuntime** turim didelę patirtį. Dabar galime persiųsti ir **dėvėtus drabužius,** praneša **Romas Pukštys,** Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk.)

x **Norman Burstein,** žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais; 677-8489.

(sk)

x **Išnuomojamas 6 kambarių butas** 71 ir Rockwell apylinkėj, netoli krautuvių ir gero susisiekimo. Reikalui esant, išnuomojamas ir garažas. **Kreiptis tel. 471-0078.**

(sk)

x **Prieškalėdinis pobūvis vaikučiams ir tėvams** — vienaveiksmis vaidinimas, žaidimai prie papuoštos eglutės, Kalėdų senelis su dovanėlėmis šį sekmadienį, gruodžio 3 d., 1-3 val. p.p. bus Jaunimo centro mažojoje salėje. Karšti pietūs ir pabendravimas laukia visų atsilankysiančių. Gera proga susitikti visoms jaunoms lietuviškoms šeimoms.

x **Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas** bus penktadienį, gruodžio 8 d., 7:15 val. vak. pas Kristiną Jakštytę, 5240 Ernst Ct., Western Springs, IL. Visi kuopos nariai ir jų draugai kviečiami.

x **Apolinaras Bagdonas,** Pedagoginio lituanistikos instituto lektorius, jau keletą savaičių guli Šv. Kryžiaus ligoninėje, kmb. 616. Ligonis sveiksta po pergyventos vidurių operacijos.

x **St. Xavier College apžiūrėjimas** bus gruodžio 3 d., sekmadienį, nuo 1 iki 4 val. p.p. Tėvai arba globėjai galės apžiūrėti patalpas ir pasikalbėti apie mokslą. Kolegija yra 3700 W. 103 St., Chicagoje.

x **Kalėdinius sveikinimus** galima perduoti artimiesiems per spaudą. „Draugo" administracija prašo skaitytojų duoti tik iš anksto, kad spėtų prieš šventes įdėti ir laiku draugai galėtų paskaityti.

x **Petras Mankeliūnas,** Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, lankėsi „Drauge", pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Labai dėkojame.

x **Eugen Giedrys,** Ausburg, West Germany, pratęsdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo 50 dol. auką. E. Giedrį skelbiame garbės prenumeratorium, o už realią paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Dr. Kazys Ambrozaitis,** Chesterton, Ind., „Draugo" nuoširdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą 1990 metams, pridėjo ir 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Jonė Zaronskienė,** Cleveland, Ohio, nuoširdi „Draugo" rėmėja, garbės prenumeratorė, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 100 dol. auka ir tokiu prierašu: „Tai mano ‚Draugui' dovana". J. Zaronskienei už realią ir dosnią paramą tariame nuoširdų ir didelį ačiū.

x **Albinas Kurkulis,** akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **(312) 977-7916.**

(sk)

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. (708) 361-5950** arba **(708) 636-6169.**

(sk)

x **Išnuomojamos patalpos įstaigai arba krautuvei** apie 600 kv. pėdų dydžio Brighton Parko apylinkėje, Archer ir California sankryžoj. Idealus susisiekimas ir idealios sąlygos. $400 į mėn. įskaitant šilumą. **Skambinti Saulė Corp., 312-247-3777.**

(sk)

x **Akademikų skautų Chicagos filisterių skyrius** šaukia sueigą sekmadienį, gruodžio 3 d. 12 val. Jaunimo centre. **Visi** filisteriai labai mielai kviečiami.

(sk)

Naujoji LST Korp! Neo-Lithuania valdyba, Chicagos skyrius. Iš kairės sėdi: Vida Momkutė — sekr., Aušra Jasaitytė — pirm., Edvardas Kaveckas — vicepirm.; stovi: Andrius Kelpša — ižd. ir Romas Juodvalkis — vald. narys.

Nuotr. **V. A. Račkausko**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

75 METŲ JUBILIEJUS

Amerikos Lietuvių Romos katalikių moterų sąjunga sekmadienį, lapkričio 12 d., iškilmingai paminėjo savo 75-rių metų jubiliejų. Į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią gražus būrys moterų įnešė sąjungos vėliavą. Aplinkui vėliavą ėjo šešios moterys pasipuošusios tautiniais rūbais. Lietuvių kalba šv. Mišias atnašavo ir gražų pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas, dalyvaujant ir vyskupui Vincentui Brizgiui.

Parapijos salėje po šv. Mišių buvo fotografijų parodėlė, parodant vaizdus iš sąjungos praeities. Tai sąjungietės turėjo progos pasikalbėti ir pasikeisti įspūdžiais iš praėjusių laikų.

Vėliau prasidėjo pietūs. Į parapijos salę susirinko beveik 140 žmonių. Programą atidarė Chicagos apskrities pirmininkė Mary Ann Gercius. Ji pristatė programos pranešėją, jubiliejaus rengimo komiteto pirmininkę Vidą Sakevičiūtę, kuri programą pravedė lietuvių kalba. Visi sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, po to buvo sveikinimai.

Žodžiu sveikino sąjungos žymi narė Marija Rudienė ir ilgametis 75 kuopos dvasios vadas kun. Jonas Velutis. Taip pat buvo paskaityti sveikinimai gauti raštu nuo gen. konsulo Vaclovo Kleizos, vyskupo Pauliaus Baltakio, kunigo Jono Kuzinsko, sąjungos dvasios vado kunigo Petro Stravinsko, sąjungos centro pirmininkės Aldonos Shumway, Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacijos ir Lietuvos Vyčių. Invokaciją sukalbėjo naujas asistentas Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje kun. Lawrence McNally.

Po pietų vyko meninė programa, kurią atliko Marquette Parko lituanistinė mokykla. Mokiniai gražiai padeklamavo, pašoko tautinius šokius ir padainavo.

Po to buvo programos kalbėtoja „Moterų Dirvos" redaktorė Dale Murray, kuri nušvietė Moterų sąjungos istoriją. Jai baigus kalbėti, Moterų sąjunga padėkojo jai už 35 metus darbo laikraštyje „Moterų Dirvos" redaktore, įteikiant jai puokštę gėlių. Visi tuomet atsistojo ir sugiedojo Ilgiausių metų.

Minėjimas užbaigtas sudainuojant „Lietuva brangi" ir sugiedant „Marija, Marija".

Labai gražu ir prasminga, kad ši organizacija, taip seniai įsteigta čia Amerikoje, galėjo šį jubiliejų atšvęsti tokia lietuviška dvasia ir tarp tokio gražaus būrio draugų.

V. S.

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖS PLANAVIMAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė lapkričio 22 d. Seklyčioje sušaukė platų posėdį. Čia buvo plačiau aptarta dabartinė padėtis Lietuvoje, žvelgta į artėjančius rinkimus, plačiai susipažinta su Sąjūdžio darbais ir išeivijos uždaviniais dabarties įvykių šviesoje. Dalyvavo St. Lozoraitis, kuris painformavo apie Lietuvos diplomatijos atstovų situaciją dabartinių įvykių šviesoje. Apsvarstyti išeivijos organizacijų darbų koordinacijos reikalai. Kalbėta apie išeivijos bendradarbiavimą su Sąjūdžiu ir aptarta laukiama intelektualinė parama, moralinė pagalba, lėšų telkimas paramai, ieškant iš lietuvių ir bendrųjų fondų. Tartasi apie atkeliaujančius, neužmiršta nė išeivijos pageidavimų savo veiklai išlaikyti.

Pasitarime dalyvavo prof. V. Landsbergis, prof. R. Ozolas, M. Laurinkus, V. Radžvilas ir K. Uoka, visi iš Lietuvos. Dalyvavo prof. Bieliauskas, JAV vald. pirm. dr. A. Razma ir daug kitų vadovaujančių LB veikėjų.

Prof. Bieliauskas priminė, kad tai istorinis pasitarimas su vadovaujančiais asmenimis iš Lietuvos, su Lietuvos atstovu S. Lozoraičiu. Prof. Landsbergis pasakė, kad labai svarbus ir našus pasitarimas ir bus naujo darbų etapo pradžia. Buvo naudingi pasiaiškinimai. Svarstyta, kaip išeivijos parama galėtų atsispindėti rinkimuose ir kaip pasireikštų finansinė pagalba, ją nukreipiant per Sąjūdį.

Dr. Ant. Razma painformavo apie JAV rūpesčius išlaikyti lietuvybę, siūlė, kad atvykstančių pasirodymai būtų jungiami su vietiniais, tada neliktume nustelbti. Buvo įmanoma pasiųsti kompiuterį ir daug kitų dovanų. Norima dabar sutelkti pusę milijonų lėšų lietuvybės reikalams paremti. Planuojama eiti į kitus fondus.

Adv. A. Pacevičius papasakojo apie Kanados lietuvių pastangas. Kreipiamasi į Kanados vyriausybę, kad visur, kur galima, paremtų Lietuvos reikalus.

Prof. V. Bieliauskas priminė, kad rengiamasi sustiprinti lietuvybės reikalus Pietų Amerikoje, kur jaučiamas gausus nutautėjimas. A. Nelsienė, LB tarybos prez. pirmininkė, pasakojo apie visų norą padėti Lietuvos žmonių pastangoms. Šis pasitarimas padėjo geriau įžvelgti mūsų veiklos gaires. Prašė spaudos ir radijo atstovus įtaigoti lietuvius, kad prez. Bushas pasikalbėjime su Gorbačiovu pabrėžtų Lietuvių laisvės reikalus.

Svečiai iš Lietuvos pažymėjo, kad Lietuvos delegacijos pokalbis Kremliuje su Gorbačiovu praėjo pozityvia forma. Tačiau Maskva dar vis laiko, kad komunistų partija yra vienintelis veiksnys, su kuriuo galėtų tartis. Tikimasi, kad rinkimai Lietuvoje įvyks numatytu metu, bet pilno tikrumo nėra. Bloga, kad rinkimuose leidžiama dalyvauti Sovietų įgulų kariams. Reikia išeivijos spaudimo, kad nauji įstatymai nebeleistų okupacinių įgulų nariams balsuoti.

Prof. V. Bieliauskas pabrėžė reikalą labiau išeivijai įsijungti į paramą Lietuvos žmonėms įvairiose srityse. Kol Lietuvoje neįvyks laisvi rinkimai, tol dabartinę valdžią teks laikyti nelegalia, su kuria negalime bendradarbiauti.

Kai buvo paskelbtas aukų rinkimas išleisti Šapokos „Lietuvos istoriją", išeivija gausiai aukojo. Nupirkus reikiamą popierių, dar liko lėšų ir Liet. Bendruomenė galėjo daug ką parūpinti Lietuvai. Nusiųsti kompiuteriai, video aparatas, kasetinis rekordavimo aparatas, duota paramos Lietuvos skautams, ateitininkams, sportininkams, laikraščiui „Atgimimas", PEN klubui, padovanota kopijavimo aparatų, paremtas Tremtinių klubas, Br. Kviklio „Mūsų Lietuvos" išleidimas Lietuvoje, paremta jachtų klubo kelionė, pasiųsta lėšų Lietuvių informacijų centrui New Yorke, net pasiųsta vaistų buvusių politinių kalinių bei tremtinių reikalams. Tai kultūrinei, patriotinei, visuomeninei, sportinei paramai panaudota keliasdešimt tūkstančių dolerių. Taigi LB atliko didelį darbą, bet dar ateina labai daug paramos pareikalavimų iš Lietuvos.

Juoz. Pr.

MISTIŠKAI TYLI MALDA

Neperdėsim sakydami, kad tyli malda, ypač šiandien gyvenant triukšmingose sąlygose, yra beveik unikumas, nes meldžiamasi be garso ir vargonų muzikos. Žinoma, mums nuo senų laikų yra įprasta, atseit, paveldėta ir priimta melstis prie garsą keliančios maldos stiliaus, nes kai kam atrodo, kad tyli malda neįstengs dangaus duris praverti ir nepasieks Aukščiausiojo. Dalinai gal ir tiesa, nes tyla nesukelia dvasino maldos pakylėjimo.

Spalio 22 dieną Jėzuitų koplyčioje keturiolikos metų liūdnos mirties proga buvo atnašaujamos šv. Mišios, kurias celebravo kun. K. Kuzminskas, už a.a. dantų gyd. Rožės Tijūnienės ir sūnaus Vytauto sielą. Toje mistiškai tylioje maldoje nebuvo giedojimo ir vargonų muzikos. Pamaldose dalyvavo artimųjų ir bičiulių per 50 asmenų. Dantų gydytojams atstovavo dantų gyd. Garūnienė, kuri pietų metu pasakė kalbą.

Po pamaldų įvyko agapė, maldos dalyvių suėjimas, „Seklyčios" svetainėje, kur buvo paruošti tradiciniai gedulingi pietūs. Tam viskam vadovavo V. Vasiukevičius, kuris sumaniai šeimininko pareigas atliko, pridėdamas švelnaus humoro dozę. To dėka pakilioje ir rimtoje nuotaikoje pradėta pietauti skaniai pagamintais valgiais. Kas be to, nepamiršta pasistiprinti vadinamu palaimintu „Kanos vyneliu". Ir taip gražioje šeimyniškoje nuotaikoje pasakyta kalbų ir pagerbta a.a. Rožės prasmingai praleistas gyvenimas, kuris buvo kilnus visuose darbuose. Taip pat prisiminta ir anksčiau iškeliavę amžinybėn.

Pasakytina, kad gedulo pietūs yra simboliškai savotiškas bendravimas su mirusiais. Galima sakyti, kad mistišku požiūriu mirusieji mus mato, atseit bendradarbiaujam. Ne vienam gali užklysti mintis, kad ir mums iškeliavus į anapus būtų gera nors retkarčiais panašiai pabendrauti su gyvaisiais.

Pabaigai jautriai nuoširdų žodį tarė J. Tijūnas, dėkojo visiems už maldas, parodytą prietelišką prielankumą ir suteiktą paguodą. Pasidžiaugė sakydamas, kad gražu, kilnu ir prasminga mirusius prisiminti, pasimeldžiant bendroje mistiškai tylioje maldoje.

Dalyvis

LRK Moterų sąjungos jubiliejuje Švč. M. Marijos Gimimo par. klebonas kun. J. Kuzinskas priima auką šv. Mišių metu iš Mary Ann Gerčius ir Vidos Sakevičiūtės.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— **Bronius Kazėnas,** š.m. gruodžio 10 d. 3:30 v. p.p. Youngstowno puošnioje Edward W. Powers auditorijoje diriguos Kalėdų šventišką — A Holiday Popo — koncertą su simfoniniu orkestru ir 150 asmenų mišrių balsų choru. Koncerto globėjai yra Youngstown Symphony Guild ir WKBN FM 99.

— **Young Lithuanian Heritage** Kultūros klubas ruošia simbolines tradicines Kūčias, gruodžio 10 d. 5 valandą po pietų Reginos Kaulakienės namuose. Kūčios bus angliškai pravedamos. Prašom užsakyti vietas iš anksto. Skambinkite 305-681-3477.

— **Literatūros vakaras,** organizuojamas Los Angeles Lietuvių Fronto bičiulių, bus gruodžio 2 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šiame 24-jame literatūros vakare pirmą kartą savo kūrybą skaitys poetas iš Lietuvos Julius Keleras, kuris, ruošdamas doktoratinę tezę apie lietuvių poeziją, sukurtą išeivijoje, studijuoja Chicagos universitete. Keleras yra taip pat vienas iš pirmaujančių literatūros kritikų, Lietuvos spaudoje pradėjęs rašyti apie didžiuosius poetus išeivijoje, kaip Brazdžionį, Aistį, Nagį ir kt. Kartu su Keleru šiame poezijos vakare dalyvaus poetai Bernardas Brazdžionis, Danutė Mitkienė, Elena Tumienė ir Pranas Visvydas. Su muzikiniu intarpu pasirodys kompozitorė-pianistė Raimonda Apeikytė.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.